

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
 ul. Dunajewskiego 5
 Telefon Redakcji 103-96
 Telefon Administracji 103-10
 Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznie zł. 5.50

Tygodniowo zł. 1.25

w Krakowie

Zagranicą 9 złotych

miesięcznie

Za zmianę adresu 50 gr.

Wychodzi oddzielnie rano

z wyjątkiem poniedziałków

i dni poświęconych

Konto PKO Kraków 400.670

„Dzień kobiet“

TOWARZYSZKI! ROBOTNICE!

W niedzielę 12 czerwca o godz. 10 przedpołudniem odbędzie się w Domu tramwajarzy w Podgórzu (plac Serkowskiego)

wielkie zgromadzenie

na którym przemawiać będzie tow. senatorka Kłuszyńska.

W niedzielę 12 czerwca w sali Domu Robotniczego w Krakowie przy ul. Dunajewskiego 5 II p. odbędzie się o godzinie 5 popołudniu

uroczysta akademja

na której program złożą się:

- 1) przemówienie senatorki tow. Doroty Kłuszyńskiej,
- 2) orkiestra symfoniczna,
- 3) orkiestra organizacji młodzieży TUR,
- 4) deklamacje,
- 5) pokazy Czerwonego Harcerstwa.

Okręgowy Komitet Robotniczy PPS
 Kraków-miasto.

Krakowska Rada Związków Zawodowych.

Fotel, serdel...

Wydawnictwo głównego urzędu statystycznego (a więc organu urzędowego) „Wiadomości Statystyczne“ podaje w zeszycie specjalnym nr. 6 na rok 1932 szereg bardzo ciekawych cyfr, świadczących, że żadne przesilenie gospodarcze nie dotknęło jeszcze sanatorów.

Im budżet państwa jest mniejszy, im dochody skąpsze, im obywatele biedniejsi, im więcej głodnych i obdartych, im więcej samobójstw z nędzy, tem się lepiej sanatorom powodzi, ich pensje są większe, ich dochody tłuszczejšie. Wszystkie pozycje spadają, wszystko się kurczy i maleje, rosna tylko bez końca dochody sanatorów:

MONOPOL SPIRYTUSOWY:

Rok budżetowy 1928/29:

Dochód: 682 milionów. — Utrzymanie dyrekcji: **3,732.000 zł.**

Rok budżetowy 1930/31:

Dochód: 560 milionów. — Utrzymanie dyrekcji: **5,011.000 zł.**

MONOPOL TYTONIOWY:

Rok budżetowy 1928/29:

Dochód: 724 milionów. — Utrzymanie dyrekcji: **2,702.000 zł.**

Rok budżetowy 1930/31:

Dochód: 690 milionów. — Utrzymanie dyrekcji: **4,076.000 zł.**

LASY PAŃSTWOWE:

Rok eksploatacyjny 1928/29:

Dochód: 206 milionów. — wydatki osobowe: **21,063.000 zł.**

Rok eksploatacyjny 1931/32:

Preliminowany dochód: 132 miliony. — Preliminowane wydatki osobowe: **25,468.000 zł.**

Komentarzy nie trzeba!

Dzieci robotnicze na wieś!

Pamiętajcie o składkach na „Ośrodek Zdrowia Dla Dzieci Robotniczych imienia Dra ZYGMUNTA MARKA“.

Jeżeli jest tak dobrze, dlaczego jest tak źle?

Główny organ sanacyjny „Gazeta Polska“ okrutnie gniewa się na prasę opozycyjną, która — jej zdaniem — robi nieprawdziwe i szkodliwe alarmy w związku z ujawnionym deficytem budżetowym za maj br. Wedle „G. P.“ ten 14-miljonowy deficyt nie tylko nie jest przerażający a wprost przeciwnie — jest dowodem, że się grubo poprawiło, że zbliżamy się do ideału wyrównania budżetu. Warto posłuchać, jak ten organ monituje pisma opozycyjne:

„Gdybyśmy stosować chcieli ich reguły rachunkowe, moglibyśmy dziś na podstawie uogólnienia wyników majowych powiedzieć, że ostatnie decyzje budżetowe rządu, obliczone na 200 milj. rocznie, wystarczą nawet z nadwyżką na pokrycie deficytów. Ale my wolimy trzymać się metod rozważniejszych i poważniejszych. I dlatego ograniczymy się do wskazania, że suche cyfry i prosta rzeczywistość odpowiedziały najlepiej opozycyjnym rachmistrzom, że ciężkie ofiarne wysiłki całego społeczeństwa i twarda wola oraz odwaga decyzji rządu dają wyniki realne, i że decyzje rządu okazały się w świetle wyników budżetowych w maju z jednej strony konieczne a z drugiej wystarczające.“

A więc podwójny „sukces“ rządu: zdobył się na odwagę przeprowadzenia koniecznych redukcji i odwaga ta wystarczyła dla osiągnięcia celu. Przypominamy, że pierwszym, który rzucił hasło o konieczności zredukowania uchwalonego — przez BB wedle preliminarza rządowego — budżetu był wiceminister p. Starzyński. Wyliczył on dokładnie, że trzeba dla utrzymania równowagi oszczędzić 200 milionów i znalazł je: 100 milionów na pensjach urzędniczych i 100 milionów na wydatkach rzeczowych. Pierwsza rzecz już została przeprowadzona — czy akurat da 100 milionów, to inna sprawa. A co z drugą? Czy ktoś widział i słyszał o takich oszczędnościach rzeczowych, które dałyby 100 milionów? Czytaliśmy nawet, że w dziedzinie samochodów urzędowych oszczędności utknęły.

Dajmy na to, że obliczenia p. Starzyńskiego się spełnią, że zdoła się zaoszczędzić 200 milionów. Gdzie tu pewność, że to wystarczy na utrzymanie równowagi? Wiadomo przecież, że 1) dochody ciągle spadają, najkatastrofalej w dziedzinie monopolów i przedsiębiorstw państwowych, 2) z samego otoczenia p. Starzyńskiego wyszło obliczenie, że przypuszczalny deficyt wyniesie nie 200 a 300 do 350 milionów. Są więc dużo większe dziury do zatkania aniżeli prasa sanacyjna przyznaje, a niema czem zatkać, gdyż o nowych podatkach chyba się nie myśli, aby nie zasnęły tego samego losu, co np. podatek na fundusz drogowy.

Stąd prosty wniosek, że twierdzenie, jakoby majowy deficyt 14 milionów w sam raz odpowiadał oczekiwaniom i że większego obawiać się nie należy, jest zwykłą przepowiednią czy prorocstwem, a prasa opozycyjna w takie śmieszne rzeczy nie wdaje się, pozostawiając to prasie sanacyjnej. Pozostaje rzecz główna: wedle „G. P.“

państwu, tj. jego gospodarce finansowej, dzieje się dobrze, a co z obywatelami, którzy to państwo tworzą i na jego finanse się składają? Czy i dla nich organ sanacyjny ma jakąś pociechę, jak dla budżetu: jest dobrze, będzie jeszcze lepiej?

My, a z nami całe społeczeństwo, widzimy coś wręcz przeciwnego. Jeżeli kilka miesięcy, a nawet tygodni wstecz było źle, mówiono z szubienicznym humorem: będzie gorzej. I to proroctwo spełniło się. A tu każą nam wierzyć, że jest lepiej! Na takie zwykłe bujanie nikt złapać się nie da.

Uposażenie prezydentów

Według preliminarza budżetowego na r. 1932/33 wydrukowanego w Nrze 25 Dziennika ustaw Rz. Pol. z 25 marca 1932 wynosi suma globalna wydatków w dziale A) Administracja, część pierwsza: Prezydent Rzeczypospolitej ogółem 3,012,362 zł. słowem przeszło trzy miliony złotych. W sumie tej mieszczą się zarówno osobiste uposażenie prezydenta jak i koszty reprezentacji, podróży po kraju i utrzymanie t. zw. „światy“ cywilnej i wojskowej.

Odpowiednia pozycja w budżecie francuskim obejmuje 3,600,000 franków francuskich czyli 1,260,000 zł., licząc na polską walutę. Z sumy tej potrąca się prezydentowi 700,000 fr. (tj. 245,000 zł.) tytułem podatku dochodowego, więc ostatecznie prezydent Francji musi opędzić zarówno osobiste potrzeby swoje i swej rodziny, jak i wszystkie koszty reprezentacji, utrzymania „dworu“ i całej pompy, związanej z jego wysokim stanowiskiem, sumą 2,900,000 fr. czyli 1,015,000 zł. — Z sumy tej musi robić oszczędności, gdyż Francja nie daje byłym prezydentom żadnej emerytury.

Francja jest najbogatszym państwem w Europie, które ma 20% całej ilości złota na świecie, ogromny przemysł teraz nawet kwitnący, bogate kolonie i, jak narazie, bardzo małe bezrobocie.

Najwsteczniejsza reakcja

Opracowany przez Komisję Kodyfikacyjną projekt nowego kodeksu karnego zawiera przepis, przewidujący karę do 5 lat więzienia za udział w strajku pracowników instytucji użyteczności publicznej.

Gdyby ten skrajnie reakcyjny pomysł miał się stać ustawą, oznaczałoby on dla b. zaboru austriackiego uwsteczniczenie o lat przeszło 60, albowiem w Austrii ustawa o prawie koalicji z 7 kwietnia 1870 r. wprowadziła wolność strajku.

Pomysł ten jest sprzeczny z konstytucją polską, która gwarantuje wolność koalicji. Wprowadzenie go zdegradowałoby Rzeczpospolitą Polską na poziom dawnej carskiej Rosji.

Niezgoda i zgoda z Boyem-Zeleńskim

BOYOWI DO ROZWAGI

Boy-Zeleński ma swoje ulubione tematy — swoje „boykoniki”, na których uwija, uderzając na prawo i lewo. Niezawsze bywamy z nim w zgodzie... Oto np., gdy napada na sądy przysięgłych, które w licznych procesach, politycznych zwłaszcza, zdobyły piękną kartę. Miały one duże zasługi w dobie niewolnej — w czasach zaborów. Ale i dzisiaj dalekie są one od przeżycia się.

Niewątpliwie p. Boy-Zeleński jest pilnym czytelnikiem dzienników, skąd czerpie surowce, które przerabia na pełne werwy i ciętości artykuły.

Otóż np. w jednym z nekrologów b. prezesa sądu apelacyjnego i ministra, sp. F. Dutkiewicza (Łódzki „Głos Poranny“ N. 150) podkreślał autor wspomnienia pośmiertnego, dlaczego pamięć o zmarłym będzie wysoko ceniona.

Odnosny ustęp zaczyna się tak:

„Od czasu gdy prawo stało się więcej elastycznym, gdy komentarz przeciwstawia się intencji prawodawcy, a konstytucja przyszła ma więcej walorów, niż konstytucja pozornie obowiązująca, gdy prawo zostaje naginane do stanu faktycznego, a niezawisłość sędziowska nieraz podlega eksperymentom zwanym „reorganizacją sądownictwa“ pamięć Feliksa Dutkiewicza przypomina jest z szczególną czcią...” itd.

Następnie zaś:

„A później b. minister Dutkiewicz stał twarą do na straży swego sądu. Stał tak nieugięty, iż krążyły pogłoski, że zostanie w najbliższym terminie... rejentem. — Kilkakrotnie obiegały pogłoski o ustąpieniu prezesa Dutkiewicza. Zapowiadano, że przy najbliższej „reorganizacji sądownictwa“ przejdzie na emeryturę“.

Dziennik, o którym tu wspominały, nie ma ściśle określonej fizjognomji politycznej — nie załatwia żadnych porachunków z żywymi zapośmianą przesadnego idealizowania zmarłego.

Zapewne, gdy mówi o „komentowaniu“ prawa, ma na myśli p. Cara i jego metody... Ale zmarły dygnitarz sądowy formalnie należał był do obozu rządowego. Mimo to dożył był chwili, którą powyżej trafnie scharakteryzował dziennik Łódzki.

Dlaczego w poszukiwaniu argumentów przytaczamy wyjątki z nekrologu, ażeby skłonić p. B. Z. do rewizji poglądów na przeżycie się sądów przysięgłych? Może dlatego, że wspomnienie zmarłych wprowadza pewną ciszę, jakby już archiwalną do żywych sporów? Może dlatego, że przeciwnik sądów przysięgłych chciałby im... grób wykopac. — — —

Inna sprawa, gdy Boy-Zeleński wyrusza w pole np. przeciwko pruderji, przenoszącej punkt ciężkości zagadnień etycznych gdzieś w dziedzinę goli tydek lub trykotów gimnastycznych. W tej sprawie napisał on znów w założeniu arcyciśnieniu, a tryskający dowcipem feljetonik w „Wiadomościach Literackich“ pod tytułem:

TRYKOT I INFULA

„Przed kilkunastu dniami pewne dzienniki zaalarmowały opinję artykułami p. t. „Znieważenie Bożego Ciała w Łomży“... Znieważenie Bożego Ciała, straszna rzecz! — Nie dziw, że oczy całej Polski zwróciły się ze zgrozą na Łomżę. Cóż się okazało. Ze... odbyło się tam w dzień świąteczny — czy też w jego oktawę — „święto wychowania fizycznego“, w którym młodzież obojga płci wystąpiła oczywiście w strojach sportowych. Z tej okazji, biskup łomżyński wystąpił z ostrym listem pasterskim, piętrząc fakt, że „w szkołach żeńskich odbywają się ćwiczenia gimnastyczne w takich ubiorach, iż obrażają one uczucia wstydlivosti młodzieży zmuszonej do ich używania“, że „na publicznym boisku odbywają się harce, dające okazję do zgorznięcia i do licznych grzechów“, itd. Ksiądz biskup wzywa księży prefektów, aby „wobec odpowiednich czynników szkolnych wkroczyli w to obniżanie wstydlivosti kobiecej i tłumienie w młodych sercach cnoty skromności“; dalej — rodziców aby „córkom swoim stanowczo zabronili występowania w ubraniach gimnastycznych“; wreszcie samą młodzież — do sprzeciwiania się przepisom szkolnym, „w myśl nakazu św. Piotra, że więcej trzeba słuchać Boga i jego przepisów moralnych niż ludzi“. Niezastosowanie się do tego wezwania będzie poczytane opornym za grzech śmiertelny.

Ten list pasterski nasuwa osobliwe refleksje. Przedewszystkiem, zastanawia to powoływanie się w sprawie takich czy innych kostjumów na Boga, który ludzi stworzył nago, podczas gdy ubra-

nie jest wymysłem ludzkim i raczej poprawianiem niż wypełnianiem woli Bożej. Dla wszechmocy Bożej byłoby wszak drobnostką sprawić, aby dzieci rodziły się co najmniej w majtkach! Dalej kwestja wychowawcza. Otóż, przypisywanie strojom gimnastycznym działania szczególnie ekscytującego jest rzeczą nawskroś subiektywną, jeszcze jednym objawem owego specyficznego przedrażnienia płciowego, które każe cenzorom naszej moralności na wszystko patrzeć pod kątem wybujałego erotyzmu. Doświadczenia życiowe i pedagogiczne uczą, przeciwnie, że im mniej się czyni tajemnicy z ciała, im bardziej traktuje się je naturalnie, tem bardziej owo podniecenie, tak znamienne dla dawniejszej młodzieży, ustępuje zdrowemu stosunkowi koleżeńskiemu. Możemy zapewnić księdza biskupa, że harce na boisku z pewnością mniej dają naszym harcerzom pobudki do grzesznych myśli, niż tych myśli budziły najskromniejsze zabawy — i obrzędy, bodaj same nabożeństwa majowe! — w dawnej młodzieży, zapiętej pod szyję, ale dniem i nocą niepokojonej w duszy różnicą płci.

A wkońcu przypomina się nam jeden obraz.

Rozłam w młodej sanacji

Najstarszym związkiem sanacyjnym wśród młodego pokolenia jest Zw. pol. młodzieży demokratycznej. Związek ten przesunął się ustawicznie na lewo.

Oto we wspomnianym Związku mł. demokratycznej nastąpił rozłam. Na czele rozłamowców stanął jeden z czołowych działaczy sanacyjnych Janusz Kowalski, redaktor oficjalnego organu ZPMD i wiceprezes komisji rewizyjnej tego stowarzyszenia. Swoje zarzuty sformułował w osobnej ulotce, gdzie między innymi stwierdza:

„Wasza deklaracja ideowa jest kolekcją frazesów, służących obecnemu reżymowi do siania złudzeń i wprowadzania w błąd“.

„Kłamaliście obronę autonomji (uniwersyteckiej), która umożliwiała walkę masową legalną, a występowaliście za jej zniesieniem we wspólnym bloku z Legjonem i „Myślą“. Kłamaliście, a dowodem rzeczowym bomby lzawiące, które mieliście ze sobą na Bratniakach Politechniki i Uniwersku, aby tę autonomję kompromitować. Kłamaliście obronę niezamożnych, a mieliście nam za złe branie udziału w akcji antyopłatowej“.

Dalej nazywa swych byłych towarzyszy „wyróżnionymi faszystami“, „młodymi karierowiczami“. Wreszcie pisze dosłownie:

„Według nas, dobro organizacji ideowej, to nie fetysz, ani subwencje (150 zł. miesięcznie, a od czasu do czasu grubo więcej — wobec nas za-

Któż nie pamięta nie tak dawnych jeszcze „balów dobroczynnych“, gdzie przy otwarciu bału, w gronie hrabini i bankierowien, wydekoltowanych po pępek, z wywalonemi na wierzch balonami piersi, kręcili się z namaszczeniem biskupi w fioletach, patronujący dobroczynnej imprezie? Tam, prowokacyjne pół-nagości, mimo że nie usprawiedliwione celowością sportową, jakoś nie budziły pobożnego sprzeciwu. Czemu wówczas żaden prałat nie podał którejś z pań chusteczki, aby „piers przysłonić, co sterczy nieskromnie“, jak mówi słynny Tartufe do moljerowskiej Doryny? Czemu kościół, który zawsze mile widział wysoce ustosunkowane damy dzwoniące piersiami tramblampolkę w służbie św. Wincentego a Paulo i św. Zyty, czekał ze swemi gromami na zdrowe ćwiczenia na wolnem powietrzu naszych harcererek czy wiosłarek?

Ale tym razem obawiamy się, że biskupi trafią na groźnego przeciwnika. Sport jest dziś potęgą, która niełatwo się ułęknie. Łatwiej znęcać się nad milionami zabiedzonych kobiet i zmuszać je pod klątwą do dostarczania zakrytych przyszytych trupków, niż powstrzymać sport w jego aż nazbyt zwycięskim pochodzie. Jak zagrozić pastorałom drogę takim zuchom, dla których „skok wzwyż“ na trzy metry jest drobnostką?..

braknie wam chyba odwagi do popisowania się waszą „niezależnością“, ani karjery wodzów“.

Druga enuncjacja, podpisana przez ogół secesjonistów, atakuje burżuazję, a następnie przechodzi do krytyki ugrupowań młodzieży. O sanacyjnych pisze:

„gdy się stało oczywistym, że od „wewnątrz“ nie będzie można przeprowadzić likwidacji walnych zebrań... weszło się na drogę prowokacji...“ „We własnych rękach mieliśmy teczkę z bombami lzawiącymi, przeznaczonemi do analogicznej prowokacji w Politechnice“.

Wreszcie ogłoszono własny program:

„walczyć jednocześnie z monopolem kulturalnym zarówno polskim, jak i żydowskim“.

„Niech żyje akcja antyopłatowa pod kierownictwem masowych komitetów antyopłatowych! Precz z hecą antysemitką!“

Niech żyje solidarność proletariatu akadem. i inteligencji pracującej z proletariatem fabrycznym i chłopskim!“

Jeżeli się zważy, że w Wilnie wre już walka pomiędzy znaczną częścią starszej generacji sanacyjnej, a klerykalno-sanacyjnym odłamem młodzieży, będziemy mieli obraz kompletnego wrzenia na froncie młodzieżowym BB, który — w miarę zapadania się starych w katakumby reakcji — czerwienieje coraz bardziej!

Przeciw wypowiedzeniu umowy w przemyśle naftowym

ROBOTNICZY OŚWIADCZAJĄ GOTOWOŚĆ DO WALKI

Wypowiedzenie umowy zarobkowej w przemyśle naftowym przez największy koncern „Małopolska“ i pogłoska, że w ślad za tym koncernem wszystkie inne firmy, zrzeszone w Izbach pracodawców przemysłu naftowego, mają również wypowiedzieć umowę zbiorową, wywołało ogromne poruszenie i wzburzenie w szeregach robotników przemysłu naftowego. Dowodem tego szereg zgromadzeń i protestacyjne uchwały oraz zapowiedź walki zarówno w Borysławiu, Drohobyczu, Bitkowie, Krośnie, jak w innych miejscowościach.

Przytaczamy dwie charakterystyczne dla panujących nastrojów szeregach robotniczych uchwały: jedna z Drohobycza, druga z Czechowic koło Dziedzic.

„ROBOTNICZY RAFINERJI „DROS“ W DROHOBYCZU,

zgrupowani w dniu 5 bm., po wysłuchaniu referatu dra Skibińskiego o znaczeniu umowy zbiorowej dla robotników i konieczności obrony tejże, uchwalają energiczny protest przeciwko wypowiedzeniu umowy przez koncern „Małopolska“, pod którym to wypowiedzeniem kryje się obniżka obecnych marnych płac. Zgrupowani oświadczają, iż płace robotnicze już od stycznia do maja br. zostały obniżone o przeszło 20 procent z powodu zaprowadzenia świętówek. Zgrupowani są zdecydowani każdej chwili stanąć do walki solidarnie dla odparcia ataku kapitalistycznego na płace. Równocześnie zgromadzeni uchwalają opodatkować się jednorazowo na fundusz obrony umowy w wysokości: I kategoria 2 zł., II katego-

ria 1'50 zł., III kategoria 1 zł.“.

Powyzsza rezolucja została uchwalona jednomyślnie.

ROBOTNICZY RAFINERJI „VACUUM OIL COMP. S. A.“ W CZECHOWICACH,

zebrani na zawodowym zgromadzeniu w dniu 2 bm., po wysłuchaniu sprawy dotyczącej wypowiedzenia umowy zbiorowej wraz z wszystkimi zawartymi protokołami w przemyśle naftowym przez firmę „Małopolska“ z dniem 1 bm., uchwalają: W momencie, gdy wszyscy robotnicy naftowi są znękani redukcjami i świętówkami; w momencie, kiedy ceny artykułów pierwszej potrzeby idą w górę, czyni się zamach z całą świadomością na warunki płacy i pracy, i to przez firmę, w której liczba zatrudnionych robotników wynosi 60 procent wszystkich zatrudnionych w całym przemyśle naftowym w Polsce. Tego rodzaju postępowanie największego koncernu naftowego w Polsce, w obecnej sytuacji jest prowokacją ze strony przemysłowców naftowych. Wobec tego zgromadzeni robotnicy protestują przeciwko wypowiedzeniu umowy zbiorowej i oświadczają, że na wypadek, gdy firma „Małopolska“ nie cofnie swojego wypowiedzenia umowy zbiorowej, wszyscy robotnicy rafinerji nafty „Vacuum Oil Comp. S. A.“ w Czechowicach są gotowi na każde wezwanie Związków razem ze wszystkimi robotnikami całego przemysłu naftowego rozpocząć bezwzględnie walkę i prowadzić ją wszelkimi rozporządzalnymi środkami w obronie dotychczasowej umowy i wszystkich zdobyczy.

Rozpacz i ostatnia przestroga bezrobotnych powiatu żywieckiego

(Korespondencja własna)

Żywiec, 9 czerwca.

Powiat żywiecki jest górski, ziemia skalista, nieurodzajna, gospodarstwa drobne, nędza w powiecie od kilku lat jest bezgraniczna. Bezrobotnych jest co najmniej 4.000. Chcą pracować, a pracy otrzymać nie mogą. Jeżeli policzymy ich rodziny, to co najmniej 20.000 osób potrzebuje natychmiastowej pomocy ze strony rządu.

Starostwo w Żywcu nie czyni nic, albo bardzo mało, by ulżyć doli tych ludzi, nie przedstawia wyższym władzom tego rozpaczliwego stanu tutejszej ludności górskiej. Kto zna pow. żywiecki ten wie, że na pięciu morgach ziemi nie może średnia rodzina żyć, a co tu mówić o tych, co posiadają domek czy też 1—2 morgi ziemi.

Z dożywiania tych bezrobotnych korzystała mała ilość osób, lecz i to wstrzymano. Wójtowie, od których zależało, który bezrobotny ma środki żywności, często drwili sobie z tych ludzi, lub dawali tym, co za sanacją się opowiedzieli przy wyborach. Skargi w starostwie, czy prośby o chleb lub pracę, rzadko odnosiły skutek.

Pytamy więc za co skazuje sanacja te pracowite masy na powolną śmierć głodową w wolnej Rzeczypospolitej Polskiej?

Roboty mamy dosyć w powiecie. Sola niszczy rokrocznie okoliczne wsie, zabierając plony. Wioska Zadziele pod Żywciem co roku jest nawiedzana powodziami. Władze to widzą, lecz daremne są prośby ludności o obwałowanie Soly.

Rada zawodowa w Żywcu, do której zwrócili się bezrobotni o pomoc, zwołała na sobotę 4 czerwca konferencję delegatów z poszczególnych gmin, na którą przybyli delegaci niemal z całego powiatu. Po przemówieniu tow. Pysza i Żertki uchwalono rezolucję, w której zebrani, powołując się na art. 102 Konstytucji gwarantującej obywatelom ochronę pracy i pomoc państwa w razie braku pracy, żądają:

1) udzielenia bezrobotnym natychmiast pracy w powiecie, a to przy regulacji rzeki Soly od Rayczy do Zadziela włącznie, gdzie wylew wody rokrocznie niszczy plony i dobytek chłopów i robotników, nadto przy regulacji potoków górskich w powiecie, naprawie dróg tak powiatowych jak i gminnych. Uruchomienie tych robót na szeroką

skalę da możność zarobku wszystkim robotnikom, którzy w uczciwy sposób będą mogli zapracować na wyżywienie siebie i swych rodzin.

2) W razie braku tejsze pracy, lub niemożności zatrudnienia wszystkich robotników, domagają się należnego i do życia wystarczającego wsparcia dla wszystkich bezrobotnych i przez cały czas pozostawiania bez pracy nie wyłączając tych, co posiadają domki i ziemię, z której wyżywić się z rodzinami nie są w stanie.

3) Zebrani ostrzegają kompetentne czynniki przed następstwami, jakie mogą się zdarzyć, jeżeli nie przyjdzie się bezrobotnym z należytą pomocą lub pracą;

4) wyrażają jaknajstrzejszy protest przeciwko jakimkolwiek pogorszeniu ustawowych zasiłków dla bezrobotnych;

5) protestują przeciwko odebraniu bezrobotnym powiatu żywieckiego dotychczas otrzymywanych porcyj żywności.

6) Zgromadzeni zwracają się raz jeszcze do mia rodajnych czynników z apelem, aby postulaty zawarte w niniejszej rezolucji zostały niezwłocznie uwzględnione i władze niezwłocznie przysły bezrobotnym z należytą pomocą, gdyż w przeciwnym razie za ewentualne przykre następstwa winę poniosą miarodajne czynniki.

Wybrana delegacja udała się 7 czerwca z tow. Pyszem na czele do starosty w Żywcu, by wręczyć mu rezolucję i dowiedzieć się, w jaki sposób rząd chce przyjąć z pomocą bezrobotnym.

Delegację przyjął zastępca starosty. Rezolucję przyrzekł przedłożyć staroście p. Skaleckemu, oświadczając, że część tylko robotników, około 400, zatrudni starostwo przez 4 lub 6 dni w miesiącu przy robotach ziemnych. Innej pomocy udzielić nie może.

Okropne to rzeczy. Czas, by sanacja odeszła sobie gdzie pieprz rośnie, bo masy ludowe obdarte, głodne, mają dosyć już tej nędzy i udręki.

Praca jest, ludzie pracować chcą, żywności i odzieży magazyny są pełne, a bezrobotny chodzi głodny i obdarty. W żywiecczyźnie ludność pracująca rozgorączkowała i jeżeli na czas rząd nie przyjdzie z pomocą, spodziewać się należy przykrych następstw, za które sanacja poniesie odpowiedzialność.

że bezrobotny oprócz mąki i cukru potrzebuje jeszcze mleko, jarzynę, opał, zapłacić czynsz, bo z chwilą podjęcia pracy grozi mu eksmisja z mieszkania, że przy rozpoczęciu pracy potrzebuje wrzucić na siebie kawałek lacha i jakieś buty na nogi, wreszcie, że traktować bezrobotnych jako ludzi niespełna rozumu i brać ich zarobek pod kuratelę, że to wszystko przechodzi granice rozsądnego myślenia i świadczy o tem, jak jeszcze dziś ludzie igrają z takim ogniem, jakim jest bezrobocie.

Wobec tego sądzimy, że lepsza korzyść będzie, jeżeli tych 1000 zł. z funduszu reprezentacyjnego zostanie nadal na ten sam cel użytych, bo bezrobotni z tego nie będą mieli żadnej korzyści, a tylko jedną wielką krzywdę.

Przegląd gospodarczy

KOSZTY UTRZYMANIA WZROSŁY O 2 I PÓŁ PROCENT

Według danych głównego urzędu statystycznego, wskaźnik kosztów utrzymania w Warszawie, biorąc za podstawę rok 1927 — 100, wyniósł w maju br. 84,2 wobec 82,1 w kwietniu br., wzrósł więc o 2,5 procent. W maju 1931 ogólny wskaźnik wynosił 89,4. Poszczególne wskaźniki przedstawiały się następująco (pierwsza cyfra z maja ubiegłego roku, druga z kwietnia, trzecia z maja br.) żywność 77,2 — 68,2 — 71,4 (wzrost w stosunku do kwietnia o 4,7 procent), alkohol, tytoń 122,5 — 122,5 — 117,9 (spadek o 3,8 procent), opał, światło 131,7 — 129,0 — 129,0, komorne 170,1 — 170,1 — 170,1, odzież, obuwie 81,8 — 73,0 — 73,0, inne 104,9 — 105,8 — 105,8.

SOWIECKIE ZAMÓWIENIA DLA HUT ŻELAZNYCH

Jak się dowiadujemy, sowieckie zamówienia, co do których rokowania są już w stadium ostatecznej finalizacji, obejmą dostawy około 70 tys. ton wyrobów hutniczych. Sprawa dyskonta weksli sowieckich została już załatwiona z czynnikami rządowymi.

Z Berlina donoszą, że w niemieckich kołach finansowych i gospodarczych śledzą z zacięciem wszelkie przejawy wymiany gospodarczej polsko-sowieckiej. Szczególnie grupy przemysłowo-handlowe, zainteresowane w obrotach handlowych portu królewieckiego zaniepokoiły się przebiegiem rokowań polskiego przemysłu hutniczego z organizacjami handlowymi sowieckimi na temat zamówień sowieckich dla hut polskich. Wydawane w Królewcu czasopismo „Ost-Europa-Markt“ utrzymuje, że ze strony polskiej podjęto pewne wysiłki, zmierzające do tego, ażeby skłonić kapitał francuski do sfinansowania zamówień sowieckich dla przemysłu polskiego. — Próby te, zdaniem powyższego pisma królewieckiego, stanowią pewien moment niebezpieczny dla stosunków handlowych polsko-niemieckich. „Ost-Europa-Markt“ pociesza się tem, że uzyskanie kapitałów francuskich dla ożywienia przemysłu polskiego nie będzie łatwe.

FABRYKA SANOCKA

W ministerstwie komunikacji odbyła się narada w sprawie zatrudnienia znajdującej się w ciężkim położeniu fabryki wagonów w Sanoku. Jak informują agencję Press, ministerstwo komunikacji postanowiło zamówić w fabryce sanockiej narazie 25 wagonów towarowych. Zamówienie to pozwoli utrzymać fabrykę w ruchu za ledwie przez dwa miesiące w obecnych, bardzo ograniczonych rozmiarach. Tymczasem stocznia gdańska otrzymuje zamówienia nadal.

SKURCZYŁ SIĘ I PRZYWÓZ I WYWÓZ

Według tymczasowych obliczeń głównego urzędu statystycznego, wartość towarów wywiezionych z kraju wynosiła 78,062.000 zł., wartość towarów przywiezionych 73,227.000 zł. W porównaniu z kwietniem br. wywóz zmniejszył się o 18,100.000 zł., przywóz o 5,5 milionów zł. Saldo bilansu handlu zagranicznego jest dodatnie i wynosi 4,835.000 zł.

Płynące „strugi błogostawionej łaski“ dla bezrobotnych

(Korespondencja własna)

Stryj, 8 czerwca.

Jak wspomnieliśmy w poprzednim artykule bezrobotni w ilości 400 na zgromadzeniu w dniu 18 maja br. postanowili wysłać rezolucję do p. ministra pracy i op. społ. oraz do p. wojewody, domagając się natychmiastowego rozpoczęcia robót publicznych w Stryju, względnie udzielenia doraźnej pomocy bezrobotnym. Nadeszła zatem odpowiedź tak bardzo oczekiwana — prosimy słuchać, ponieważ cytujemy słowa, wypowiedziane przez p. burmistrza Kaimego do delegacji bezrobotnych:

— Proszę panów, byliśmy z p. starostą u p. wojewody w Stanisławowie, który do rezolucji panów odniósł się przychylnie, z powodu jednak braku funduszy na roboty publiczne oświadczył, że poleci wyasygnować celem przyścia z pomocą bezrobotnym w Stryju ze swoich funduszy reprezentacyjnych na ręce magistratu kwotę 1000 zł. (!) z tem, że pieniądze te zostaną użyte do zatrudnienia (!) bezrobotnych przy robotach publicznych, przyczem wynagrodzenie ma być uskuteczniane nie w gotówce, lecz w bonach żywnościowych (!). Wobec tego zarząd miasta zainicjuje w najbliższym czasie roboty i będzie wypłacał bonami żywnościowymi, licząc po 1 zł. 50 groszy (!) dziennie, tyle, ile mniej więcej powinno wystarczyć na utrzymanie rodziny bezrobotnego. Ponieważ p. wojewoda jest w obawie, że bezrobotni po otrzymaniu pracy i wypłaty zarobku w gotówce mogą pieniądze użyć na inny cel, jak utrzymanie rodziny, t. j. „puścić“ te pieniądze „z dymem pożarów“, dlatego właśnie polecił zaprowadzić bony żywnościowe. Radzę zatem panom, jako przedstawicielom bezrobotnych, przyjmując tę pomoc w takiej formie, jak to przed chwilą wymieniałem, bo szkoda byłoby, ażeby te pieniądze wróciły do województwa.

Tyle pan burmistrz, nie wiemy tylko, kogo właściwie należy za te drwiny z nędzy i głodu bezrobotnych obwiniać. Ale mniejsza o to, sądzi-

my bowiem, że czytelnicy wyrobią sobie sami dokładny sąd o właściwości dzisiejszego sposobu myślenia i postępowania ludzi, stojących przy sterze.

A teraz dodamy od siebie, jak ta cała zapomoga według choćby najprostszego rachunku wygląda: Jeżeli zatem weźmiemy za podstawę przynajmniej tych czterystu bezrobotnych, obecnych na zgromadzeniu, jakkolwiek liczba bezrobotnych w Stryju dochodzi do 1000, to 1000 zł na 400 wypadnie akuratnie po 2 zł. 50 gr. przy proponowanym zarobku 1 zł. 50 gr. dziennie. Wobec tego przypuszczać należy, że gotów to być zarobek na całe lato, bo jeżeli pan burmistrz określił utrzymanie rodziny bezrobotnego na 1 zł. 50 gr. dziennie, to pytamy się, dlaczego ktoś inny o tym samym mniej więcej poziomie myślenia nie mógłby postawić kwestji tak, że 2 zł. 50 gr. na całe lato wystarczy w zupełności i to trzeba tylko wydać w racjach żywnościowych, gotowo bowiem co zostać jeszcze na puszczenie „z dymem pożarów“.

Komentarze chyba zbyteczne. Nie potrzeba bowiem nikomu o tem mówić, że kwota 1000 zł. na paruset bezrobotnych jest śmiesznie małą, że za 1 zł. 50 gr. nikt rodziny nie utrzymał i utrzymać nie potrafi, że oddawać pewnym sklepom w monopol zarobek bezrobotnych byłoby skandalem,

„Nie boję się śmierci, ani rąk kata“

DWA LISTY GORGONOWEJ Z WIEZIENIA LWOWSKIEGO

Bohaterka głośnego procesu o zabójstwo Elżbiety Zarebianki, Rita Gorgonowa, skazana przez lwowski sąd przysięgłych na karę śmierci, wysłała w dniu onegdajszym z więzienia dwa listy.

Jeden z nich adresowany do artystów teatru lwowskiego, zawiera podziękowanie za przesłany Gorgonowej zasiłek pieniężny.

Drugi list przesłany został p. Oldze Gorgono-

wej, teściowej Rity Gorgonowej. W liście tym skazana pisze, iż nie boi się śmierci ani rąk kata, lecz żal jej tylko dzieci, na które spadła hańba; prosi ona dalej, by teściowa jej nie potępiała.

Lwowskie koła sądowe wyrażają przekonanie, że nastąpi kasacja wyroku, wydanego przez sąd przysięgłych.

Kongres inwalidów wojennych

SANACYJNI KIEROWNICY ZWIĄZKU BĘDĄ MUSIELI ZDAĆ RACHUNEK ZE SWYCH RZĄDÓW

Pod presją szerokich rzesz inwalidzkich sanacyjni kierownicy Związku inwalidów wojennych Rzeczypospolitej Polskiej zdecydowali się wreszcie zwołać ogólnopolski kongres inwalidów. Kongres zwołano do Warszawy w dniach 26—28 bm. W zjeździe weźmie udział około 1000 delegatów z całej Polski.

Obrady kongresu zapowiadają się bardzo burzliwe. Wobec ostatniej niżki rent inwalidzkich, cofania koncesyj tytoniowych i spirytusowych, czemu bynajmniej nie zapobiegali sanacyjni kierownicy związku z posłem Karkoszką na czele, niezadowolenie wśród inwalidów wzrosło do tego stopnia, że mówi się głośno o konieczności radykalnych zmian w kierownictwie związku. Po-

nieważ „sanacyjna klika“ postanowiła się bronić i za wszelką cenę utrzymać się przy rządach w związku, walka opozycji z rządzącą sanacją zapowiada się bardzo burzliwie. Większość delegatów z prowincji ma zamiar domagać się od rządu dokładnego sprawozdania z jego działalności. Poruszona ma być również sprawa przesłonięcia przez posła Karkoszkę, który niezbyt pięknie i patryjotycznie spisywał się na Górnym Śląsku w czasie powstania śląskiego, pełniąc obowiązki policjanta niemieckiego. Odrębny zupełnie dział obrad zjazdu będzie stanowiła sprawa obniżki rent inwalidzkich, która prawie całkowicie pozbawiła inwalidów środków do życia.

Przed konferencją lozańską

Zaczął się już zjazd mężów stanu na konferencję w Lozannie, której termin wyznaczono na 15 b. m. Celem tej konferencji było z początku uregulowanie sprawy reparacji niemieckich w związku z kończącym się 1 lipca br. moratorium Hoovera. Dziś już mówi się, że ramy konferencji mają być rozszerzone, że zamieni się ona w wielką konferencję gospodarczą.

Gdy ustalono termin konferencji, w Niemczech rządził jeszcze Brüning, który wyraźnie oświadczył, że Niemcy nie wdadzą się w żadne reformy planu Younga, gdyż reparacji wogóle już płacić nie będą. Dziś u steru jest gabinet Papena i wiadomo, jakie on zajmie stanowisko. A przecież konferencja byłaby wogóle bezcelowa, gdyby nie było co regulować.

Z doniesień o podróży MacDonalda do Lozanny ze stacją w Paryżu wiadomo, że jedzie on z wielkimi planami. Stanowisko Anglii jest znane; godzi się ona na skreślenie reparacji przy równoczesnym skreśleniu całych czy odpowiedniej części długów wojennych. Ale Ameryka nie chce o tem słyszeć i dla podkreślenia swej odmowy uchyla się zupełnie od udziału w konferencji, pod pretekstem, że sprawa reparacji jest sprawą wyłącznie europejską, która Ameryki nie obchodzi. Wszystkie dotychczasowe usiłowania, aby Ameryka wysłała bodaj „obserwatora“, pozostały bez skutku — sekretarz stanu Stimson oświadcza, że „nie ma zainteresowania“.

Jak z dalszych informacji prasowych wynika, MacDonald zamierza wprowadzić do obrad konferencji całokształt położenia gospodarczego Europy, w którym wzajemne podkopywanie rynków zbytu zapomocą wysokich cel, zakazów przywozu itd. jest na porządku dziennym. Już z góry można powiedzieć, że te usiłowania nie odniosą skutku. Wszystkie państwa — a ostatnio i Anglia weszła na tę drogę — uważają „samowystarczalność“ gospodarczą tj. wykluczenie konkurencji zagranicznej za najwyższy wyraz mądrości państwowej i sprawa nie dojrzała jeszcze w tym stopniu, aby akurat szef rządu, który przelamał tra-

dycyjny wolny handel w Anglii, miał powodzenie w nakłanianiu innych państw do rozluźnienia łańcucha, którym wszystkie się otoczyły.

Nie jest też tajemnicą, że jednym z motywów, którym Anglia kieruje się w swych zamierzeniach, jest ratowanie zamierającej konferencji rozbrojeniowej. Z jej przeszło 4-miesięcznych obrad dotychczas absolutnie nic pozytywnego nie wyszło i nic w tem dziwnego. Jeżeli bowiem generałowie i admirałowie z jednej a przedstawiciele wielkich przedsiębiorstw zbrojeniowych z drugiej strony mają decydować o rozbrojeniu, nie można — nawet z czysto ludzkiego punktu widzenia — wymagać od nich, aby podcinali gałąź, na której siedzą. Sytuacja w Genewie jest dziś taka, że obrady w różnych komisjach i podkomisjach toczą się ospale dlatego tylko, ponieważ nikt nie ma odwagi powiedzieć otwarcie, że całe to gadanie do niczego nie doprowadzi.

Ta sytuacja w Genewie nie może pozostać bez wpływu na sąsiednią Lozannę i dlatego już dziś odbywają się głosy, że z Lozanny wyniknie tyle, co z tyłu dotychczasowych konferencji tj. nic, albo nawet zaostrzenie położenia.

* * *

Paryż, 10 czerwca. „Echo de Paris“ donosi z Londynu, że podczas rozmów paryskich i na konferencji lozańskiej premier MacDonald i minister spraw zagranicznych sir John Simon postawią wnioski o zupełne skreślenie reparacji i długów wojennych. Gdyby się Stany Zjednoczone nie zgodziły na skreślenie długów wojennych, Anglia zobowiązałaby się stanąć wspólnie z Francją i innymi państwami zainteresowanymi w utrzymaniu spłat reparacyjnych i zawiadomić Amerykę, że skoro Niemcy nie będą płacić odszkodowań wojennych, państwa te nie mogą płacić długów wojennych. Sądzą jednak w Londynie, że w Lozannie nie zapadnie jeszcze ostateczna decyzja. Przypuszczają, że zawarty zostanie układ tymczasowy przedłużający moratorium Hoovera do końca rb.

Marszałek i kapitan

ANALOGJE NIEMIECKO-POLSKIE

Z ogłoszonych szczegółów ostatniej przed dyktando rozmowy prezydenta Hindenburga z kanclerzem Brüningem dowiadujemy się, że gdy Hindenburg zaproponował Brüningowi zatrzymanie teki spraw zagranicznych w rządzie Papena, Brüning stanowczo odmówił. Na to — jak głosi wersja — Hindenburg miał powiedzieć: „A gdybym się zwrócił do pana jako starszy oficer do młodszego?“ Na to Brüning odpowiedział: „Tu niema miejsca na sentymenty, to jest polityka.“

Rozmowa ta wychodziła z założenia, że Brüning, który w czasie wielkiej wojny był tylko kapitanem, nie będzie śmiało odmówić posłuszeństwa feldmarszałkowi, który w tej wojnie był — wprawdzie nominalnie tylko — naczelnym wodzem. Założenie, jak wiemy, okazało się nietrafne: Brüning nie czuł się skrepowany swą niską szarżą, nie stanął na baczność, nie przyjął urzędu na rozkaz.

Historja ta nasuwa porównanie ze stosunkami u nas panującymi. Wedle jednego z „wywiadów“ p. Józefa Piłsudskiego gabinet p. Moraczewskiego w grudniu 1918 przyszedł do skutku właśnie w sposób, jakiego Brüning nie akceptował, mianowicie p. Moraczewski — kapitan stanął na baczność przed p. Piłsudskim — naczelnym wodzem,

otrzymał i przyjął rozkaz utworzenia rządu — sprawa po wojskowemu była zakończona. Na tem jednak nie kończą się analogje; przeciwnie — mają one po dziś dzień swoje ciągi dalsze.

Rząd von Papena nazywają „rządem generałów“ z tej racji, ponieważ duszą i właściwą jego głową jest generał Schleicher, zaś inni ministrowie z kanclerzem na czele mają też jakieś rangi wojskowe. Jest to ze względu na Hindenburga rzecz naturalna; był on przecież przez całe życie tylko żołnierzem, wychował się w tradycjach wojskowych, innego jak żołnierskie otoczenia nie miał, z pewnością jako oficer i junkier z góry spoglądał na cywilów. A u nas? Żaden z dygnitarzy sanacyjnych, żaden z tych pułkowników czy niższej lub wyższej szarży żołnierzem od urodzenia, powiedzmy: żołnierzem zawodowym nie był, a mimo to oni właśnie są dygnitarzami, oni spełniają funkcje cywila najróżniejszego gatunku. U nas nie znalazł się taki wyjątkowy pułkownik, któryby śmiało, jak kapitan Brüning, odmówić rozkazowi wyższego oficera.

Są jeszcze i dalsze analogje. U nas, gdy zrodziła się sanacja, odrazu wyrosli jakby z pod ziemi sanatorzy. Ludzie z różnych obozów utworzyli niezarejestrowany wprawdzie, tem niemniej

silny związek w celu „uzdrowienia“ ojczyzny, a w rzeczywistości — no, niema o czem mówić, widzimy przecież, jak w siódmym roku kuracji ta ojczyzna wygląda. W Niemczech inaczej; tam też z góry zadekretowano sanację, tam też chodzi o przelamanie „partyjnicstwa“, tam rząd generalsko-junkierski chce rządzić przeciw dotychczasowym konstelacjom partyjno-politycznym. Ale jakoś nie widać i nie słychać o masowym garnięciu się ludzi pod jego sztandary; żadna z istniejących partyj nie wydaje dezertorów na utworzenie kadr papenowsko-sanacyjnych. Paru junkrów i oficerów, ubranych w dostojne ministerjalne, pozostało osamotnionych z garstką tych, którzy albo „z urodzenia“ albo „z rangi“ czują się z nimi solidarni.

W Niemczech niema obawy, aby ktoś z centrum czy z socjalistów, głównych trzonów dotychczasowych filarów rządowych — próbował robić dywersję czy rozłam na rzecz tamtejszej sanacji; niema żadnych widoków, aby z wyborów 31 lipca wyszedł podobny do naszego BB twór — tam pozostaną wierni sztandarowi, pod którym raz się zszeregowali. Nie będzie też tam takich jak u nas wyborów; będzie niczem niesfalszowana, z żadnej strony nienaciskana walka między stronnictwami, na którą rząd nie będzie miał i nie spróbuje wymusić wpływu.

Możnaby te analogje pozytywne i negatywne mnożyć w nieskończoność, ale jaki miałyby to cel? Wystarczy stwierdzić: daleko nam od wzorów zachodnich, nawet od tak niepewnych jak w Niemczech.

Proces b. więźnia brzeskiego

Przed sądem przysięgłych we Lwowie rozpoczęła się w poniedziałek 13 bm rozprawa o „zradę stanu“ przeciw redaktorowi ukraińskiego „Nowego Czasu“ Palijewowi, b. więźniowi brzeskiemu, przywódcy opozycji w Undo.

Znowu niewinnienie

I UCHYLENIE KONFISKATY

Sąd okręgowy w Gnieźnie jako instancja odwoławcza, rozpatrzył 6 bm. skargę przeciwko redaktorowi „Lecha“, Stanisławowi Cieślakowi, oskarżonemu z art. 130 k. k. o to, że w sprawozdaniu z zebrania stronnictwa narodowego z dnia 15 października r. 1931 zamieścił in extenso ustęp z przemówienia posła Petryckiego, a mianowicie: „Pytacie się kiedy upadnie sanacja. Na to odpowiedzieć wam mogę, iż to zależy od was, od całego społeczeństwa. Kiedy przestaniecie się bać, kiedy zerwiecie z tchórzostwem, kiedy wyprostujecie grzbiety, kiedy zaczniecie bronić swych praw i godności, wtedy upadnie sanacja“.

Starostwo gnieźnieńskie obłożyło „Lecha“ konfiskatą, sąd tę konfiskatę zatwierdził, prokurator zaś wystąpił ze skargą przeciwko redaktorowi Cieślakowi, zarzucając mu przestępstwo z art. 130 k. k. Jednakowoż sąd grodzki w Gnieźnie u niewinnił oskarżonego i konfiskatę uchylił.

Prokurator zaapelował. Gnieźnieński sąd okręgowy nie uwzględnił skargi prokuratora i wyrok I-szej instancji, niewinniający redaktora Cieślaka utrzymał w mocy.

Wiadomości polityczne

GROŻBA KLĄTWY NA PROFESORA
TEOLOGJI

Prasa czeska donosi, że w sprawie ks. Sandy, profesora na fakultecie teologicznym uniwersytetu czeskiego w Pradze, który został zasuspendowany za ujęcie się za arcybiskupem Kordaczem, gdy tenże był usuwany z arcybiskupstwa, zaszedł oryginalny zwrot. Nuncjusz papieski ks. Ciriacci zawiadomił ks. prof. Sandę, — że jego „błąd“ będzie mu wybaczony, jeśli odwoła treść swego artykułu w sprawie Kordacza i ustąpi ze stanowiska profesora. Ks. prof. Sanda odpowiedział, że ani jednego słowa z tego, co napisał, nie cofa, a z katedry nie ustąpi, bo ustawy czechosłowackie gwarantują profesorom nieusuwalność.

Wobec tego nuncjusz ogłosił, że zakazuje Sandzie wstępu do sal fakultetu teologicznego, a gdyby Sanda ten zakaz zlekceważył, słuchacze teologii mają się bezzwłocznie udać do kaplicy i modlić się o jego nawrócenie tak długo, póki lokalny fakultetu teologicznego nie opuści. Jeśliby po takim „wymodleniu za drzwi“ ks. Sanda raz jeszcze ukazał się w salach fakultetu teologicznego, to zostanie wyklęty.

Echa krwawych zająć w Łapanowie

Wczoraj przyprawiono do urzędu śledczego przewiezionych z Bochni dalszych aresztowanych 9 chłopów. Czterech z nich to ludzie starsi, pięciu ludzi młodych. Prowadzono ich przez Kraków skutych pod konwojem. Wielu ludzi przypatrywało się pochodowi i wypytywało o powód aresztowania. W szpitalu św. Łazarza stan dwóch chorych, a to Smagi i Włodarczyka ciężki. Trojskiwka opieka lekarska zdoła jednak oddalić nie-

bezpieczeństwo. Chorych znowu odwiedzano. Przyjechali do nich krewni, odwiedzili ich i akademicy, którzy chorym zanieśli owoców i wina. Chorzy z uznaniem wyrażają się do przybyłych o opiece w szpitalu.

W bocheńskim powiecie wyłonili się także komitet opieki nad ofiarami. Z ramienia tegoż także pomoc nadchodzi.

Z życia robotniczego

PIĄTY MIESIĄC WALKI DOZORCÓW DOMOWYCH W KRAKOWIE O UTRZYMANIE DOTYCHCZASOWYCH ZDOBYCZY

W dniach 21 maja i 4 czerwca odbywały się w Krakowie posiedzenia komisji polubownej celem zlikwidowania zatargu, jaki wywołali kamienicznicy przez zerwanie orzeczenia nadzwyczajnej komisji rozjemczej, która w dniu 4 czerwca została rozbita przez kamieniczników z niezrozumiałych powodów.

W projekcie swoim kamienicznicy żądali obniżki płac o 25%, wypowiedzenia z 6-miesięcy na 3 miesiące, zniesienia ograniczenia wypowiedzenia w porze zimowej, o ile właściciel realności jest zaległy z zapłatą dozorczy oraz obniżki bramowego i od klucza. W dniu 21 maja br. na posiedzeniu komisji polubownej żądania kamieniczników zostały uzgodnione z delegatami dozorców domowych w ten sposób, że kamienicznicy wycofali swoje żądania o zniesienie ograniczenia wypowiedzenia, obniżki bramowego i od klucza oraz obniżkę płac opuścili do 15%, na czym sprawa utknęła, gdyż delegaci dozorców stanęli na stanowisku, że niema powodu do jakiegokolwiek obniżki, natomiast za cenę umowy zbiorowej zgodziliby się na wypowiedzenie z 6 miesięcy na 3 miesiące.

Z powodu niedojścia do porozumienia w sprawie obniżki płac inspektor pracy, p. Korkiewicz, za zgodą stron odroczył posiedzenie komisji polubownej na dzień 4 czerwca br., aby dać możliwość poszczególnym Związkom porozumienia się ze swoimi członkami w sprawie obniżki i że w dniu 4 czerwca umowa zbiorowa zostanie polubownie zawarta.

W dniu 4 czerwca w dłuższym przemówieniu tow. dr. Pelzling uzasadniał staranie dozorców o niedopuszczenie do obniżki płac, gdyż od 4 lat dozorczy nie otrzymali żadnej podwyżki, mimo, że czystsze kamienicznikom co kwartał się podwyższały, a twierdzenie, że kamienicznicy mają dopiero czynsze obniżyć nie jest jeszcze powodem do obniżki i tak skromnych płac dozorców w Krakowie, skoro obniżka czynszów jeszcze nie nastąpiła. P. dr. Kornreich w imieniu kamieniczników oświadczył, że nie mają upoważnienia do zawierania jakiegokolwiek umowy. Oświadczenie takie p. dr. Kornreicha jest zlekceważeniem inspektoratu pracy, gdyż kamienicznicy sami orzeczenie obowiązujące zerwali, a teraz p. dr. Kornreich unyma ręce, bojąc się wzięcia odpowiedzialności na siebie za skutki, jakieby z tego powodu wynikły.

Wobec takiego oświadczenia po przemówieniu jeszcze delegata chrześcijańskiej organizacji dozorców p. posła Urbańskiego tow. dr. Pelzling postawił wniosek o powołanie komisji rozjemczej celem ostatecznego zlikwidowania zatargu, jaki wywołali kamienicznicy.

Wobec takiego stanowiska kamieniczników Związek dozorców zwołał na niedzielę 5 bm. zgromadzenie dozorców do sali Domu Robotniczego przy ul. Dunajewskiego. Tow. Jedynek złożył sprawozdanie z przebiegu obrad komisji polubownej i stanowiska kamieniczników.

Po przemówieniach tow. Murzyna, p. Pacuła delegata ze strony Związku chrześcijańskiego, tow. Pellera, tow. Grochala i innych, uchwalono rezolucję, w której zebrani wyrażają gorące uznanie zarządowi za dotychczasowe prowadzenie akcji celem utrzymania dotychczasowych zdobyczy dozorców i polecają dalej wytrwać w walce wspólnie z organizacją chrześcijańską w obronie ogółu dozorców domowych w Krakowie.

Zgromadzenie poleciło zarządowi Związku odbicie wspólnego wiecu z organizacją chrześcijańską celem zaprotestowania przeciw nieobywatelskiemu postawieniu sprawy przez kamieniczników na komisji polubownej.

Wkońcu zgromadzeni oświadczyli, że nie ugną się w walce, jaką kamienicznicy wywołali, a nawet gotowi są do ostatecznej walki, t. j. strajku, o ile tego zajdzie potrzeba. Odśpiewaniem „Czerwonego sztandaru” zgromadzenie zakończono.

KREDYTY NA ZATRUDNIENIE BEZROBOTNYCH

Warszawa, 10 czerwca (tel. wł.) Minister pracy wyasygnował na czerwiec kredyt na zatrudnienie bezrobotnych i na specjalną pomoc dla nich 1,365.000 zł., z czego na województwo krakowskie 50.000, a na województwo lwowskie 45.000 zł.

PRACUJĄCY 1 DZIEŃ W TYGODNIU OTRZYMAJĄ ZASIŁKI

„Monitor Polski” z dnia 8 bm. ogłasza rozporządzenie ministra pracy i opieki społecznej z dnia 9 maja br. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom niektórych zakładów pracy w województwach: śląskim i kieleckim.

Rozporządzenie przyznaje za czas od 1 do 31 maja br. prawo do zasiłku tym częściowo zatrudnionym robotnikom zakładów pracy, których zarobek tygodniowy nie przekracza z powodu ograniczenia produkcji pełnego umówionego zarobku za 1 dzień pracy.

Dotychczas otrzymywali zapomogi dla krótko-pracujących tylko ci robotnicy, którzy pracowali 2 dni w tygodniu. Pozatem rozporządzenie to nie uregulowało sprawy zapomóg dla tych robotników, którzy nie są zwolnieni z pracy, a jednak w tygodniu ani jednego dnia nie pracują.

ZWYCIĘSKA AKCJA STRAJKOWA CEGLARZY WE LWOWIE

Już z końcem marca wypowiedzieli właściciele cegielni obowiązującą umowę: robili od tego czasu wszystko, aby obniżyć zarobki robotnicze o 30 procent i przy tej sposobności rozbić ich zwartą i karną organizację. Scharfmacherzy lwowscy nie zadowolili się bojowością na samym terenie lwowskim, ale oddziałowali i na prowincję, aby pogromu robotników dokazać na całej linii. Wyzyskiwano ciężkie położenie robotników znękanym brakiem pracy, licząc na to, że bezrobotni doprowadzeni już do ostatecznej nędzy, za każdy ochłap pójdą do pracy i w ten sposób strajkujący zostaną złamanymi.

Spróbowano na gwałt zakładać „chrześcijańską” organizację robotniczą za pieniądze pracodawców, znaleziono nawet podatne dla tej roboty szumowiny. Także samacja bebesyńska próbowała swej zdradzieckiej roli.

I wszystko to nie pomogło, pieniądze i wszystkie inne środki poszły na marne, tylko kilku lajdakom robotnicy porachowali kości, bo w końcu zażarta walka strajkowa została zakończona pełnym zwycięstwem zorganizowanych robotników ceglarskich i ich związku.

Dnia 6 b. m. została podpisana umowa, zapewniająca robotnikom możliwość egzystencji. Masowe zgromadzenie robotników ceglarskich odbyte tegosamego dnia w sali Związku pod przewodnictwem tow. Szeremety, po wysłuchaniu sprawozdania z przebiegu akcji, wygłoszonego przez tow. Leśniaka przyjęło jednomyślnie zawarcie umowy do wiadomości i wyraziło podziękowanie członkom komisji jak i tow. dr. Dregiewiczowi i Kusnierzowi za współpracę i skuteczną pomoc.

Zgromadzenie napiętnowało warcholstwo Karolka Mich., Boronia Ig., Felsztyńskiego J., Buczki A., Kachaniuka P., Tarnowskiego J., Wiraka P., Osoby J., Zarzyckiego F., Szewczuka M., Gólla Marcina i radcy Liebharta, którzy w tej walce ze szkodą robotników chciał upiec chadecką pieczeń.

Uchwalono jednogłośnie bojkotować firmę Reissa, której właściciel, syn zasłużonego w lwowskim przemyśle ceglarskim bł. pamięci Reissa, zawsze z uznaniem wspomnianego przez robotników budowlanych, uważa się za powołanego do organizowania warcholskiej akcji wśród robotników, co oczywiście odbija się w fatalny sposób na cieszącej się do niedawna dobrą marką cegielni.

Robotnicy ponownie się przekonali, że tylko w solidarności i jedności związkowej leży ich siła. Wszyscy do Związku!

Procesy Ukraińców

PROCES PRZECIW 40 STUDENTOM UKRAIŃSKIM W ROHATYNIE

Przed sądem grodzkim w Rohatynie toczyła się rozprawa przeciw 40 studentom ukraińskim i 2 członkom wydziału „Proświty”, oskarżonym o zdradę stanu za działalność — wedle aktu oskarżenia — antypaństwową. Wszyscy oskarżeni zostali od winy i kary.

PÓLTORA ROKU ZA ULOTKI

19-letni Eustachy Rudakiewicz został skazany przez sąd w Tarnopolu na półtora roku ciężkiego więzienia za szerzenie ulotek UON (Ukr. Organ. Narod.).

Z kraju i ze świata

PADEREWSKI PRZYBĘDZIE DO WARSZAWY. Z początkiem lipca oczekują w Warszawie przybycia Ignacego Paderewskiego. Dzięki jego fundacji ma stanąć w parku Paderewskiego w Warszawie pomnik amerykańskiego pułkownika House'a. Uroczystość odsłonięcia ma się odbyć w dniu narodowego święta amerykańskiego 4 lipca br. Komitet organizacyjny budowy pomnika zwrócił się w związku z tem do Ignacego Paderewskiego z prośbą o zaszczytowanie uroczystości swą obecnością. Czy jednak Paderewski na odsłonięcie pomnika przybędzie, czy też, podobnie, jak to było z pomnikiem Wilsona, odsłonięcie dokonane zostanie w jego nieobecności, w tej chwili jeszcze nie wiadomo.

NIEJASNE SZCZEGÓŁY AFERY KWINTY. Jeszcze przed procesem aresztowanego bankiera Kwinty należałoby wyjaśnić szereg tajemnic odnoszących się do samego bankiera, jak również do jego głównego oskarżyciela, Eugenjusza Mączyńskiego. Sensacyjne a nieznane dotychczas szczegóły, które wypłynęły ostatnio wskazują na to, że Mączyński pozostawał z Kwintą w niewyjaśnionych dotąd, a podejrzanych stosunkach handlowych. Tak np. podniósł Mączyński w przed dzień upadłości banku Kwinty z safesów banku w PKO — 100.000 zł. Pozatem stwierdzono, że w banku Kwinty pracował w charakterze kontrolera brat głównego oskarżyciela i uszkodzowanego Zygmunta Mączyńskiego. Syn Kwinty jak wiadomo przepisał na Mączyńskiego hipotekę 360 tys. złotych. Pozatem pewne jest, że główny oskarżyciel dysponował urzędnikami Kwinty jak swoimi. A teraz drugi „cud”. Mączyński zgłosiwszy swoje pretensje w wysokości kilkudziesięciu tysięcy dolarów uzyskał... świadectwo ubóstwa i prowadził proces bez opłat, mimo iż posiada hipotekę na 360 tys. zł. na nieruchomościach przy ul. Nabelaka 16 i Tatrzańskiej 10. Pozatem jest właścicielem warsztatów samochodowych i boksov na 100 aut przy ul. Tatrzańskiej 3. Mączyński mieszka w 5-cio pokojowym luksusowo umeblowanym mieszkaniu przy ul. Pięknej 14. Powyższe dane mimowoli nasuwają przypuszczenie, że Mączyński chce z pominięciem 200 drobnych wierzycieli, którzy ulokowali swe oszczędności u Kwinty, wejść w posiadanie drugiego domu (Aleje Jerolimskie 97) z masy upadłości banku. Nie jest wykluczone, że ten jedyny z pośród wierzycieli zamożny a nawet bogaty człowiek kupi z licytacji za grosze fabrykę celulozy należącą do Kwinty i 14 „Berlietów” wartości 4.500 dolarów każdy. W ten sposób wierzyciele otrzymaliby... figę, majątek zaś aresztowanego bankiera przeszedłby ich kosztem do rąk Mączyńskiego.

SZCZEGÓŁY AFERY POBOROWEJ W WARSZAWIE, o której onegdaj donieśliśmy, są następujące: Były porucznik podający się za Jana Rogackiego w rzeczywistości nazywa się Jan Szyb i pochodzi z Łodzi. Posługiwał się on fałszywymi dokumentami. Za czasów okupacji Szyb służył w niemieckiej „Wehrmacht” skąd przyjęty został do służby w szeregach wojsk polskich. Głównym macherem jest S. D. Sroka, podający się za pośrednika mieszkaniowego. Gdy we wtorek żandarmerja przybyła do mieszkania Sroki, zdążył wyrzucić przez balkon portfel i tekę zawierające dokumenty kompromitujące. Tekę podniosła na ulicy jakaś dziewczyna, która momentalnie się ulotniła. Obecnie czynione są poszukiwania dla odnalezienia tej dziewczyny. Sroka był już kilkakrotnie zatrzymywany za różne sprawy. Jest to stary zawodowy macher, który w swoim procederze dorobił się znacznego majątku. Obecnie zgłasza się sporo osób poszkodowanych przez Srokę.

TELEGRAMY

Zniesienie

niezawisłości sędziów

Warszawa, 10 czerwca (tel. wł.) W kołach sądowych panuje przekonanie, że w najbliższym czasie ukaże się dekret prezydenta Rzplitej o reorganizacji sądownictwa. W czasie obowiązywania tego dekretu dopuszczalnym jest pensjonowanie i przenoszenie sędziów apelacyjnych i okręgowych.

Nowe ograniczenie adwokatury

Warszawa, 10 czerwca (tel. wł.) Jak informują z kół adwokatury, projekt ustroju adwokatury przewiduje, że stawanie w Sądzie Najwyższym i w Trybunale Administracyjnym dozwolone będzie tylko tym adwokatom, którzy mają 10 lat praktyki adwokackiej.

— 0 0 0 —

DELEGACJA POLSKA DO LOZANNY

Warszawa, 10 czerwca (tel. wł.) Jutro nastąpi wyjazd delegacji polskiej na konferencję reparacyjną w Lozannie. W skład delegacji obok ministra spraw zagranicznych p. Zaleskiego wchodzi radca Szumlakowski i Mrozowski oraz personal sekretarski.

NOWA ORGANIZACJA PRZEMYSŁU NAFTOWEGO

Warszawa, 10 czerwca (tel. wł.) Dnia 21 bm. odbędzie się we Lwowie konferencja wszystkich grup przemysłu naftowego. Z ramienia rządu w konferencji weźmie udział dyrektor departamentu w ministerstwie przemysłu i handlu p. Peche. Na konferencji tej zapadnie ostateczna decyzja w sprawie utworzenia nowej organizacji przemysłu naftowego.

O PRZENIESIENIE DYREKCJI KOLEI Z GDAŃSKA DO TORUNIA

Warszawa, 10 czerwca (tel. wł.) Rada miejska w Toruniu uchwaliła zwrócić się do rządu o przeniesienie dyrekcji kolei państwowych z Gdańska do Torunia.

SMIERTELNY WYPADEK PUŁKOWNIKA NA ĆWICZENIACH

Warszawa, 1 czerwca (tel. wł.) Z Siedlec donoszą o tragicznym wypadku na ćwiczeniach 22 pułku piechoty. Ofiarą wypadku padł dowódca tego pułku pułkownik Kazimierz Hozer. Prowadził on wczoraj konno ćwiczenia w obecności inspektora armii gen. Dąb Biernackiego. Nagle koń pułkownika spłoszył się i wpadł na drzewo, przy czym pułkownik uderzył głową o pień. W bardzo ciężkim stanie przewieziono rannego samolotem sanitarnym do szpitala, ale w drodze zmarł na skutek pęknięcia czaszki.

NOWY DOWÓDCA STRZELCÓW PODHALAŃSKICH

Warszawa, 10 czerwca (tel. wł.) Dowódcą pułku strzelców podhalańskich w Nowym Sączu mianowany został ppłk. Zygmunt Krudowski.

EMIL LUDWIG OBYWATELEM SZWAJCARSKIM

Bern, 10 czerwca. Wielka rada kantonu Tessin przyznała pisarzowi niemieckiemu Emilowi Ludwigowi, zamieszkałemu od dłuższego czasu w Asconie, obywatelstwo szwajcarskie.

PRZED ROZMOWĄ HERRIOTA Z MACDONALDEM

Paryż, 10 czerwca. W pałacu Elizejskim odbyła się dziś pod przewodnictwem prezydenta Lebruna rada ministrów, na której premier Herriot złożył sprawozdanie z sytuacji w dziedzinie polityki zagranicznej, poczem przystąpiono do obrad nad kwestjami, stojącymi na porządku dziennym konferencji rozbrojeniowej i konferencji lozańskie. Następnie rada ministrów ustaliła skład delegacji francuskich na konferencję rozbrojeniową i lozańską. Przewodnictwo obu delegacji objął premier Herriot. Członkami delegacji na konferencję rozbrojeniową mianowano: ministra wojny Paul-Boncoura, ministra marynarki Leyguesa, ministra lotnictwa Painlewego, ministra kolonij Sarrauta i senatora de Juvenela. Członkami delegacji na konferencję lozańską zostali:

Pogorszenie ubezpieczenia pracowników umysłowych

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10 czerwca.

Agencja „Press“ donosi, że rada zarządzająca związku zakładów ubezpieczeń pracowników umysłowych zrezygnowała z wykonania uchwały, która podnosiła okres składkowy, upoważniający bezrobotnego pracownika umysłowego do pobierania zasiłków z 24 na 30 miesięcy. Wskutek pogłębienia się kryzysu i wzrostu bezrobocia ZUPU

zmuszony jest obecnie wypłacać ubezpieczonym znacznie więcej niż wynoszą składki. Wypłata zapomóg sięga 1,400.000 zł. miesięcznie, wpływy zaś składek wynoszą tylko 700.000 zł. Rezerwy ZUPU na pokrycie tej różnicy starczą na okres najbliższych 3 miesięcy. Zarząd ZUPU wystąpił do Banku Polskiego i do Banku gospodarstwa krajowego o pożyczkę 4 milionów zł.

minister skarbu Germain Martin, minister handlu Durand, podsekretarz stanu w ministerstwie spraw zagranicznych Paganon i deputowany George Bonnet. Opuszczając pałac Elizejski premier Herriot oświadczył dziennikarzom, że rozmowy, jakie odbędzie w sobotę i niedzielę z angielskimi mężami stanu w Paryżu, dotyczyć będą konferencji rozbrojeniowej. W rozmowach tych będą wspólnie dążyli do uzgodnienia stanowisk obu rządów. Może już dziś zapewnić, że po obu stronach istnieje dobra wola. Dalej zaznaczył Herriot, że na radzie ministrów zaznajomił swoich kolegów z wnioskiem w sprawie udzielenia Austrii pożyczki.

TARDIEU OPUSZCZA SWĄ PARTJĘ I ZAKŁADA NOWĄ

Paryż, 10 czerwca. Wobec faktu, że podczas głosowania w Izbie nad kwestją zaufania dla rządu Herriota część frakcji Tardieu wstrzymała się od głosowania, założył Tardieu nową frakcję pod nazwą „centrum republikańskie“. Do nowej frakcji przystąpiło dotąd 30 deputowanych.

OSZUSTWA „GENJALNEJ“ FINANSISTKI

Paryż, 10 czerwca. Przeciw Marcie Hanau, byłej wydawniczyńi „Gazette du Franc“, wytoczono zostało nowe postępowanie karne o oszustwo. Tym razem chodzi o fikcyjne operacje na giełdzie w Tuluzie, które na szkodę całego szeregu bankierów i maklerów giełdowych popełniła wspólnie z poprzednim mężem Lazarem Blochem (który tymczasem się ułotnił) i z 4 innymi osobami. Oszustwa popełniane były przez Banque de l'Union Publique, w którym Marta Hanau pełniła funkcje doradczyni technicznej. Dyrektor tego banku został aresztowany.

DEMONSTRACJA BEZROBOTNYCH W BRISTOLU

Londyn, 10 czerwca. W Bristolu urządzili wczoraj komuniści demonstracyjny pochód bezrobotnych, w którym wzięło udział ponad 2 tysiące osób. Gdy pochód wśród śpiewu Międzynarodówki wkroczył na główną ulicę, policja zagroziła demonstrantom drogę, usiłując ich nakłonić do rozejścia się. Wobec groźnej postawy demonstrantów policja konna przystąpiła do rozpydzania demonstrantów przemocą. Podczas starć przeszło 40 demonstrantów zostało poranionych. Także policjanci mieli kilku rannych.

SAMOBÓJSTWO LOTNICZKI NIEMIECKIEJ

Paryż, 10 czerwca. Donoszą z Algieru, że w pobliżu lotniska w Biskrze znaleziono wczoraj zwłoki lotniczki niemieckiej Leny Bernstein, która przed paru dniami wydalila się z Biskry i od tego czasu zaginęła. Prawdopodobnie lotniczka popełniła samobójstwo. Lena Bernstein liczyła 26 lat i pochodziła z Lipska. Egzamin pilotki zdała w r. 1926. Przybyła ona do Biskry w celu podjęcia lotu dystansowego. Papiery jej nie były w porządku, wobec czego władze francuskie zasekwestrowały jej samolot do czasu wyjaśnienia sprawy. Przyczyna samobójstwa nie jest znana.

COOLIDGE KONTRKANDYDATEM HOOVERA

Nowy Jork, 10 czerwca. Dzienniki amerykańskie donoszą, iż kandydatura Coolidge'a, jako kontrkandydata Hoovera na prezydenta Stanów Zjednoczonych, zyskuje coraz więcej zwolenników. Sympatje dla Coolidge'a i agitacja za jego kandydaturą mają swe źródło w tem, że zwolennicy Coolidge'a wskazują na dobrobyt, jaki panował w latach jego urzędowania.

389 MILJONÓW DOLARÓW NA WOJSKO W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Nowy Jork, 10 czerwca. Senat amerykański uchwalił budżet wojskowy na rok 1933 w wysokości 389 milionów dolarów.

CZY JEDEN Z RABUSIÓW DZIECKA LINDBERGHĄ?

Nowy Jork, 10 czerwca. Oślawiony gangster amerykański Harry Fleischer, którego bezskutecz-

nie poszukiwała policja amerykańska od czasu porwania dziecka Lindbergha, wydał się wczoraj dobrowolnie policji i został aresztowany.

RZĄD SOCJALISTYCZNY W CHILE

Nowy Jork, 10 czerwca. Szef tymczasowego rządu chilijskiego don Carlos Davila udzielił dziś przedstawicielom prasy zagranicznej wywiadu, w którym oświadczył, że rząd chilijski będzie dążył do kolektywizmu gospodarczego. Rząd zamierza zwiększyć wydajność w górnictwie, przemyśle i rolnictwie, aby w ten sposób zwiększyć wywóz i ograniczyć przywóz. Obok kolektywistycznych jednostek gospodarczych będą również istniały jednostki gospodarcze prywatne. Ostatnie będą jednak podlegały ścisłej kontroli państwowej. Zamiaty swoje będzie rząd mógł przeprowadzić bez większych trudności, ponieważ posiada za sobą poparcie większości społeczeństwa i wojska.

KONFISKATA WALUT ZAGRANICZNYCH W CHILE

Nowy Jork, 10 czerwca. Z Santiago de Chile donoszą, że nowy rząd wydał rozporządzenie, wedle którego banki zobowiązane są przekazać bankowi państwowemu wszystkie depozyty w dewizach zagranicznych. Właścicielom depozytów mają być dewizy zagraniczne wymienione na walutę krajową (pesos) po kursie oficjalnym. Dalej zamierza rząd upaństwić wszystkie kasy oszczędności.

Nowy Jork, 10 czerwca. Dyplomatycy przedstawiciele państw zagranicznych w Santiago de Chile złożyli u rządu chilijskiego protest przeciw konfiskacie dewiz zagranicznych i zamianie ich na walutę obiegową po kursie oficjalnym. Rozporządzenie dotyczące konfiskaty dewiz nie zostało jeszcze wprowadzone w życie.

Napaść ukarana

ZONA NAUCZYCIELA W GORLICACH
SKAZANA ZA OSZCZERSTWO I ZNIEWAGĘ
TOW. GLEICHERA

W okresie brzeskich wyborów w r. 1930 r. napała publicznie na tow. Oskara Gleichera z kłosem niejaka Anna z Belczyków Chmajowa, wielokrotnie karana za awantury, żona nauczyciela w Kobylance (dawniej w Bieśniku) i czynnie znie ważyła, a następnie zgłosiła protokolarnie na policji, że tow. Oskar Gleicher „dokonał na nią napadu z bronią“. Ze względu na ówczesne wybory brzeskie z radością to przyjęto, jako okazję do ewentualnych szykan wobec tow. Gleichera.

Gdy policja chciała dostać spis komitetów i mężów zaufania centrolewu wyciągnęła ten dokument na kilka dni przed wyborami 13 IX 1930 i na tej „podstawie“ dokonała u tow. Oskara Gleichera rewizji domowo-osobistej, oczywiście z wynikiem negatywnym, jednak go aresztowała, lecz po kilku godzinach zwolniła, ponieważ sędzia śledczy odmówił podpisu nakazu aresztowania. Tak spał na panewce plan aresztowania na czas wyborów tow. Gleichera i sanacja musiała się zadowolić „pomocą“ p. Murdzińskiego i żydowskich wyrostków z „Agudy“ w mieście, a... 101% głosowaniem na BB w ciągu 2—3 godzin w gminach zamieszkałych przez Lemków (Ukraińców).

Na skutek skargi tow. Gleichera sąd grodzki w Gorlicach skazał osk. Annę Chmajową na 6 dni aresztu za przekr. z §§ 411, 431, 487, 491 i 496 uk.

Z powodu odwołania stron odbyła się 24 maja rozprawa apelacyjna przed sądem okręgowym w Jasle, który wyrok zmienił i skazał Annę Chmajową na trzy tygodnie aresztu.

Przewodniczył so. dr. Jurasz tow. Gleichera zastępowali adwokaci dr. Wł. Mnerka z Gorlic i dr. Jan Wilusz z Jasła.

Tow. Gleicher składa tą drogą pp. drowi Mnerce i drowi Wiluszowi serdeczne podziękowanie za bezinteresowną obronę.

KRONIKA

TUR

WYCIECZKA TUR NA WYSTAWĘ TURYSTYCZNĄ „LATO“

W niedzielę 12 bm. o godz. 11 przedpołudniem urzęda TUR wycieczkę na wystawę turystyczną „Lato“ w gmachu wystawowym przy ul. Rajskiej L. 12. Wystawa posiada charakter imprezy przedsezonowej mającej pierwszorzędne znaczenie dla turystyki. Zbiórka o godz. 10⁴⁵ przedpołudniem przed Domem Robotniczym przy ul. Dunajewskiego 5.

— 000 —

PRZED PLENARNEM POSIEDZENIEM POL. AKAD. UMIEJĘTNOŚCI. Przez cały wczorajszy dzień toczyły się obrady członków poszczególnych wydziałów Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, w związku z zapowiedzianym dziś tj. w sobotę Uroczystym dorocznym posiedzeniem Akademii. Posiedzenie odbędzie się w auli gmachu Pol. Akad. Umiejętności przy ul. Sławkowskiej. Do Krakowa zjechał już najwybitniejsi uczeni z całej Polski. Dzisiaj rano przyjeżdża minister oświaty, jako reprezentant Prezydenta Rzplitej wraz z dyrektorem departamentu. Na dzisiejszym posiedzeniu, które odbędzie się o godz. 12 w południe zostaną ogłoszone nazwiska nowych członków zagranicznych i krajowych oraz przyznane nagrody.

„OGNIKO PRACY“, stowarzyszenie kierowane przez p. Fraenklową i prowadzące od lat 16 w Krakowie szkołę zawodową dla dziewcząt, wydało w tych dniach drukiem sprawozdanie ze swej działalności od chwili swego powstania tj. od r. 1916. Sprawozdanie to zawiera krótką historję „Ogniska“ opowiedzianą prosto, bez żadnych szumnych frazesów i wielką ilość ciekawego materiału statystycznego z działalności „Ogniska“. Cała treść bardzo rzeczowo podana wykazuje zdumiewającą ilość cichej, a pożytecznej pracy, dokonanej przez „Ognisko Pracy“ dla żydowskiej młodzieży żeńskiej. Wydawnictwo to ma na celu zainteresowanie krakowskiego społeczeństwa żydowskiego pracą „Ogniska“, które stoi teraz wobec konieczności nadbudowy swego gmachu i więcej niż kiedykolwiek potrzebuje poparcia materialnego z zewnątrz niż kiedykolwiek. Należałoby się spodziewać, że cel ten zostanie osiągnięty.

OTWARCIE SKWERU NA PLACU KAZIMIERZA WIELKIEGO. Dnia 12 bm. będzie oddany do użytku publicznego urządzonej w ostatnich latach przez magistrat skwer na placu Kazimierza Wielkiego. Przeznaczony on jest wyłącznie dla dzieci i towarzyszących im osób. Równocześnie poleca magistrat skwer opiece publiczności.

KOMUNIKACJA KOŁOWA NA PRZESTRZENI MIĘDZY WYLOTAMI ULIC SŁAWKOWSKIEJ I DŁUGIEJ. Magistrat przypomina, że w myśl rozporządzenia, którem został wprowadzony jednokierunkowy ruch kołowy na ul. Sławkowskiej w kierunku od rynku głównego do ul. Basztowej, wszelki ruch kołowy w kierunku od ul. Basztowej i Długiej winien odbywać się na przestrzeni między wylotami ulic Długiej i Sławkowskiej prawą stroną jezdni, po której bieżą szyny tramwajowe, natomiast ruch kołowy w kierunku od ul. Sławkowskiej do ul. Basztowej został skierowany prawą stroną jezdni, położonej między wysepką a ogrodzeniem plantacyj miejskich od strony ul. Florjańskiej. Niestosujący się do postanowień powyższego rozporządzenia pociągnięci zostaną do surowej odpowiedzialności karnej.

JUTRZEJSZE OTWARCIE WIELKIEJ WYSTAWY WYCZÓLKOWSKIEGO w krakowskim Pałacu Sztuki przy pl. Szczepańskim zapowiada się niezwykle okazale. Na otwarciu to zapowiedziano swe przybycie całe grono znakomitych przedstawicieli obywatelstwa krakowskiego, ponadto zjawiają się na pewno wszyscy miłośnicy sztuki, którzy będą chcieli skorzystać z tej wyjątkowej okazji zobaczenia kilkuset dzieł znakomitego malarza. W dniu otwarcia będzie do nabycia ilustrowany katalog z uwzględnieniem chronologicznie dat powstania tych dzieł i nazwisk właścicieli. Katalog ten, który będzie trwałą pamiątką z tej niezwyklej wystawy, będzie do nabycia w cenie tylko 1 zł. 50, gdyż dyrekcja w ten sposób pragnie ułatwić nabycie tego katalogu, który będzie ozdobą biblioteki miłośnika pięknej książki. Wystawa krakowska, urządzonej z dużym smakiem, jest pięknym czynem i wniesie ożywienie w życie intelektualne Krakowa, oraz będzie doskonałą okazją ogarnięcia całości pracy mistrza. Zwłaszcza w dzisiejszych czasach niejeden będzie pragnął spędzić kilka godzin w atmosferze wielkiej sztuki, dającej zapomnienie o codziennych troskach. Te tłumy, które zapowiedziały już swe przybycie, napewno nie wyjdą bez silnego wrażenia. Wycieczki z prowincji proszone są o jawienie się w dniach powszednich.

WYPADEK PRZY PRACY. W fabryce „Hardtmuth“ przy ul. Czarnowiejskiej L. 70, w czasie pracy, maszyna obcięła 21-letniej Wiktorji Cholewkównie, palec u lewej ręki, oraz zmiażdżyła dwa dalsze palce. Cholewkównę opatrzył lekarz pogotowia ratunkowego i przewiózł ją do szpitala.

ZGINĘŁA DZIEWCZYNIKA. Do policji doniosła Sura Fajdla-Wald z Będzina, że przed dwoma tygodniami zaginęła jej w Krakowie na placu Wolnica 3-letnia córeczka Idesa brunetka. Dziecko ma włosy kręcone, ubrana w sukienkę koloru zielonego, fartuszek w czarne kwiatki i białe centki, czarne buciki sznurowane bez pączków. Dziecka mimo poszukiwań nie znaleziono.

ZAKWITNIĘCIE AGAWY. W ogrodach miejskich przy ul. Lubicz 23 zakwitnął kwiat agawy. Zainteresowani oglądać go mogą od 13—15 bm. za opłatą po 25 gr. Wycieczki szkolne po 10 gr. od osoby.

TRAGICZNA ŚMIERĆ DZIEWCZYNY. W fabryce cukierków „Kryształ“ przy ul. Salinarnej L. 30 zdarzył się straszny wypadek, którego ofiarą padło życie dziewczyny. Oto podczas jazdy windą 25-letnia Aniela Katówna (zamieszkała we Węgrzicach) pracownica fabryki, wychyliwszy się uderzyła głową o krawędź muru. Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził u Katówny złamanie kręgosłupa. W kilka minut potem, nie szczęśliwa dziewczyna zmarła. Ciało przewieziono do zakładu medycyny sądowej.

KRADZIEŻE. Nieznany narazie sprawca dostał się do mieszkania dr. Zygmunta Wodeckiego zapomocą dobranego klucza. Złodziej skradł tam garderobę wartości 400 zł. — Na szkodę p. Karola Manieckiego, robotnika skradziono z bramy domu pod L. 1 przy ul. Bałowego rower wartości 200 zł.

— 000 —

TYLKO DLA PAŃ GOSPODYN! Czas najwyższy oszczędzać! Drogie obuwie z trudnością mieści się w ramach skromnego budżetu domowego. Dlatego też należy je pielęgnować i czyścić tylko środkami cieszącymi się powszechnym uznaniem. Takim środkiem jest pasta do obuwia ERDAL.

TEATRY I KONCERTY

OSTATNIE PRZEDSTAWIENIA „KRÓLOWEJ PRZEDMIĘSCIA“. Pomimo nadzwyczajnego sukcesu, jaki towarzyszy stałe przedstawieniom wodewilu K. Krumłowskiego „Królowa Przedmieścia“ w inscenizacji dyr. T. Trzczińskiego, widowisko to będzie utrzymane tylko do środy włącznie wobec wyjazdu na urlopy zespołu dramatu i rozpoczynającego się sezonu operowego. Najbliższe dni dają zatem ostatnią sposobność zobaczenia tej sztuki tak miłej każdemu Krakówianinowi. Prócz wszystkich wieczornych przedstawień celem umożliwienia zobaczenia tego barwnego widowiska szerszej publiczności Krakowa, „Królowa Przedmieścia“ dana będzie w niedzielę popołudniu po cenach zniżonych.

„CARMEN“ BIZETA, SIEDMNASTA PREMJEERA OPERY KRAKOWSKIEJ. W czasie urlopu artystów dramatycznych odbędzie się w teatrze miejskim im. J. Słowackiego letnie stagiowane opery uwzględniającej w swym repertuarze wszystkie najważniejsze style i epoki literatury muzycznej. Na otwarcie cyklu przedstawień daje opera krakowska siedmnastą premierę sezonu — „Carmen“ Bizeta, stanowiącą filar repertuarów wszystkich scen operowych świata. Nieśmiertelne arcydzieło genialnego Francuza, oparte tematycznie o nowelę wielkiego pisarza Prospera Merime'ego pod identycznym tytułem, znajduje dobrorową realizację na scenie krakowskiej, dzięki muzycznemu opracowaniu dyr. Bolesława Wallek-Wałewskiego reżyserji p. Stefana Romanowskiego i obsadzie czołowych partji, w których wystąpią: świetna śpiewaczka p. Franciszka Płatówna, która poraz pierwszy w Krakowie odtworzy partje Carmeny, Józef Stępniewski (Don Jose), Stefan Romanowski (Escamillo), Mazanek (Zuniga).

LEON KRUCZKOWSKI

Kordjan i cham

94

(Ciąg dalszy)

Rzecz poszła swoim porządkiem: mrukliwy Lasota wciągnął Felusia do sprzysiężenia, które przed dwoma laty tajnie zawiązał w szkole belwederskiej podporucznik Wysocki, instruktor musztry — —

Felus w ponurem milczeniu pochłonął pieczeń, kaszy nie tykając. Raz i drugi lyknął ze swej szklanki gorzkiego piwa — i wnet opuścił jadalnję. Przed nim i po nim uczyniło to kilku innych.

W korytarzu dopędził go Lasota.

— Słyszałeś, co mówią?... Mamy w tym roku wcześniej iść na obóz letni!

— Niechżeby! — mruknął Felus. — Wolę już obóz i pułk nad te obrzydłe mury!

— Ba! Któżby miał o tem inne zdanie!... Ale mówią jeszcze coś więcej...

— No?

— Pono za kilka tygodni imperator ma zjechać do Warszawy!

Felus nie odpowiedział. Doszli bowiem właśnie do drzwi biblioteki; były uchylone i klin jasnego światła padał z nich na korytarz.

Minęli dwie izby, pełne szaf z książkami i zbiorami. W trzeciej, mniejszej salce, przeznaczonej na czytelnję oficerską, dwie ciemne sylwetki

tkwiły przy stole nierucho, pochylone nad otwartą książką i seksternami.

— Théodose indigné regarda Arcadius d'un air sévère: Où donc... — czytał podchorąży Tyłski, starannie akcentując.

Wysocki słuchał w skupieniu. Obok na stole leżał jego szeroki, stosowany kapelusz oficerski.

Podporucznik uzupełniał braki swej edukacji, nabytej niegdyś w zbyt szczupłym zakresie; albowiem rozstał się z książkami w czwartej klasie szkół pijarskich, na ulicy Długiej. Potem już tylko w ciągu siedmiu lat przenikał tajniki musztry i czerpał wiedzę z regulaminów piechoty. W tym kierunku doszedł do doskonałości, dzięki której osiągnął był przed trzema laty szlify oficerskie i, prawie równocześnie, stanowisko instruktora w szkole belwederskiej. Niemniej, zgodna opinja przelożonych uważała go za człowieka „tępego pojęcia“... On sam zdał sobie rychło sprawę z tego, że sama sława wybornego nauczyciela musztry nie wystarczy dla dalszej kariery; to też z wielką odwagą i przy pomocy starannej wyedukowanych podchorążych zabrał się do książek i seksternów... Gaucz udzielał mu matematyki, Nyko mentorował w przyswajaniu literatury klasycznej i historii, a Tyłski, jak mógł, wprowadzał w subtelności francuskiego wysłowienia.

— ...où donc sont icile véritable mérite et la vraie grandeur? — odczytał podchorąży i umilkł nagle

na odgłos kroków od drzwi. Wysocki uniół głowę ku światłu i spojrzął w tamtą stronę.

Półgłosem wymienili pozdrowienia. Tyłski złożył książkę i seksterny.

W chwilę później zjawił się Kowacz, a zaraz po nim nadeszli Nyko i Gaucz.

— Długo gadać nie będziemy... — przemówił z cicha Wysocki. — Mam o dziewiętej być u Maurycyego... więc aż na Długiej!... Zresztą, nie jest tu zbyt bezpiecznie...

— Nigdzie nie jest bezpiecznie! — mruknął któryś. — Nie gramy krotoczwili na teatrze...

— Tem więcej ostrożność winna być w naszej naturze!

— Są nowiny... — szepnął Kowacz.

— Otóż! — Wysocki powiódł okiem po twarzach podchorążych. — O tem trzeba pomówić!... Przyszła wiadomość z Petersburga, że cesarz wybiera się do Warszawy... Nadchodzi, być może, chwila, w której trzeba nam będzie wystąpić!

Te słowa padły z ust podporucznika bardzo cicho, lecz miały jakieś ostre, metaliczne brzmienie. Niebieskie oczy Wysockiego błysnęły zimnym blaskiem.

Tamci patrzyli w niego twarzami, stężalemi nagle.

— Przed rokiem... — ozwał się stłumiony głos Felusia — Przed rokiem nie raz i nie dwa stałem nocą przy sypialni imperatora... Gdyby dzisiaj... Nie dokończył.

(Ciąg dalszy nastąpi)

TEATR KRAKOWSKI W TARNOWIE. Dziś w sobotę wystąpi zespół artystów teatru miejskiego im. J. Słowackiego w Tarnowie, dając świetną komedię L. Lenza „Perfumy mojej żony“ w koncertowym wykonaniu pp.: Kosteckiej, Ludwiżanki, Marcinowskiej, Czarnowskiego i Szymańskiego.

WYSTĘPY WARSZAWSKIEJ BANDY. W drugiej połowie bm. w teatrze Bagatela rozpoczyna występy stołeczna Banda, kabaret komików. Skład zespołu stanowią pp.: H. Ordonówna, Z. Pogorzelska, S. Górńska, L. Dymśza, L. Żelichowska, W. Jarosy, A. Bogucka, W. Dan, K. Gimpel, L. Lawiński, K. Tom i chór Dana. Repertuar tego teatru jest dziełem: Juliana Tuwima, Mariana Hemara i Antoniego Słonimskiego.

MORRIS SCHWARZ, najstarszy aktor żydowski, dyrektor teatru artystycznego w Nowym Jorku, Viola Philo, śpiewaczka Metropolitan opery w Nowym Jorku i Boris Kogan, pianista, wystąpią z jedynym wieczorem we czwartek 16 bm. w Starym Teatrze. Bilety w cenie od 1—3 złotych są do nabycia w kasie Starego Teatru.

SPORT

CRACOVIA—WISŁA. W niedzielę 12 bm. odbędzie się spotkanie, które budzi najwyższe zainteresowanie widzów. Wpływa na to z jednej strony fakt, że rzesze widzów w większości są zwolennikami jednej z walczących drużyn, z drugiej strony okoliczność, że nieśląbną rywalizacją lokalna sprawa, iż drużyny do spotkania tego wkładają specjalną energię i wysiłek. Drużyny wystąpią w swych najsilniejszych składach, przyczem u Wisły można oczekiwać niespodzianek w postaci nowej obsady poszczególnych punktów drużyny.

WKS WAWEL—CRACOVIA I B. W niedzielę 12 bm. rozegrane zostaną na boisku Cracovii o godzinie 9³⁰ rano zawody o mistrzostwo klasy A między drużynami Wawelu a Cracovii I B. Zawody te należą do najwięcej interesujących, ponieważ Wawel wzmocniony zawodnikami śląskimi: Sośnicą i Herszlem, — stanowi przeciwnika bardzo poważnego.

Z SALI SĄDOWEJ

MORDERSTWO W TENCZYŃKU

Tocząca się od dwóch dni przed sądem przysięgłych w Krakowie rozprawa przeciw Eleonorze Gackowej i Stanisławowi Dudkowi o zamordowanie męża Gackowej w Tenczyńku 18 kwietnia 1931 nie przestaje być dalej zagadką. Oskarżona Gackowa nadal energicznie wskazuje na Dudka jako sprawcę morderstwa, a Dudek temu w dalszym ciągu zaprzecza i powołuje się na alibi.

Przesłuchani w dniu wczorajszym na tę okoliczność świadkowie odwodowi Dudka nie zdołali wykazać, by Dudek w chwili czynu był w domu, ponieważ rozstali się z Dudkiem znacznie wcześniej.

Najważniejszym momentem pierwszego dnia rozprawy była kwestja, w jaki sposób wogóle Dudek został wypuszczony na wolność. Obecnie bowiem staje z więzienia, do niedawna jednak był na wolności, wypuszczony przez sędziego śledczego dra Czuchajewskiego. Okazało się bowiem, że o tem zwolnieniu prokuratura nic nie wiedziała i dopiero przy doręczeniu aktu oskarżenia stwierdziła, że Dudek wy dostał się z więzienia niewiadomo w jaki sposób. — Rozpatrując tę sprawę, stwierdził prokurator Boryczko, że wypuszczenie Dudka na wolność nastąpiło nieprawidłowo, bez zgody sędziego śledczego, jedynie na podstawie zarządzenia zastępującego go aplikanta, nie upoważnionego do takich czynności śledczych. Oczywiście, że stwierdzenie tego faktu wywołało zrozumiałą sensację wśród przysięgłych i audytoryum.

Drugą sensacją wczorajszego dnia było przesłuchanie świadka Popiołka, który stanowczo stwierdził, jak krytycznego dnia w nocy, przechodząc koło Gacków, widział Gackową stojącą na progu swego domu i jakiegoś mężczyznę, który mówił do niej „schowaj siekiere, zrób tak, jak ci mówię, żeby było dobrze“, coby wskazywał na prawdziwość tłumaczenia się Gackowej i współdziałanie mężczyzny w tym czynie. Po przesłuchaniu tego świadka zażądał obrońca Dudka odbycia wizji lokalnej na miejscu celem wykazania nieprawdziwości zeznań Popiołka. Trybunał postanowił wniosek ten rozstrzygnąć w dalszym toku rozprawy.

Potem kontynuowano dalszą rozprawę przy drzwiach zamkniętych, ponieważ omawiano szczegóły dotyczące seksualnego prowadzenia się Dudka. Następnie świadkowie niczego konkretnego do rozprawy nie wnieśli.

O godz. 4 rozprawa została przerwana do dnia dzisiejszego. Dziś zabiorą głos znawcy lekarze, a trybunał rozstrzygnie wnioski obu obrońców i zadecyduje co do wizji lokalnej.

Rozprawie przysłuchują się tłumy publiczności.

SKŁADKI

NA OSRODEK ZDROWIA IM. DRA MARKA. Związek pracowników komunalnych w Krakowie zł. 10.

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Sobota: „Królowa Przedmieścia“ (ceny niższe).
Niedziela popoł. 3³⁰: „Królowa Przedmieścia“ (ceny niższe); wiecz.: „Królowa Przedmieścia“ (ceny niższe).
Poniedziałek: „Królowa Przedmieścia“ (ceny niższe).

KINOTEATRY

Adria: „Za Oceanem“.
Apollo: „Kongres tańczy“.
Dom żołnierza: „Mężczyzna z przeszłością“.
Promień: „Błękitny motyl“.
Słońce: „Nibelungi“.
Sztuka: „Mistigri“.
Świat: „Gwiazdzysta eskadra“.
Uciecha: „Dr. Jekyll i mr. Hyde“.
Wanda: „Królowa podziemia“.

RADJO KRAKOWSKIE

Sobota 11 czerwca

11.58: Sygnał czasu, hejnał. 12.10: Gramofon. 12.30: PAT. 12.40: Komunikat meteorologiczny. 12.45: Poranek szkolny ze Lwowa. 13.20: Gramofon. 15.00: Komunikat gospodarczy. 15.10: Gramofon. 15.30: Wiadomości strzeleckie. 15.40: Słuchowisko dla dzieci najmłodszych. 16.05: Gramofon. 16.40: Pogadanka dla chorych w szpitalach. 17.00: Muzyka lekka. 18.00: Odczyt ze Lwowa: „W morelowej stolicy“. 18.20: Muzyka salonna. 19.00: Przegląd polityki zagranicznej ubiegłego tygodnia — wygłosi dr. Jan Reguła. 19.15: Rozmaitości, komunikaty. 19.35: Dziennik radiowy. 19.45: Odczyt: „Leon Wyczółkowski“ — wygłosi Artur Schröder. — 20.00: Muzyka lekka. 20.55: Feljton z Warszawy: „Na widnokręgu“. 21.10: Święto pułkowe strzelców kaniowskich z Warszawy. 21.50: Dodatek do dziennika radiowego. 22.05: Koncert szopenowski z Warszawy. 22.40: Wiadomości sportowe. 22.50: Muzyka taneczna.

PAMIĘTAJCIE O FUNDUSZU PRASOWYM!

ZARZĄD POWSZECHNEGO TOWARZYSTWA BUDOWY TANICH DOMÓW MIESZKALNYCH I DOMÓW ROBOTNICZYCH

Spółdzielnia z ogr. odpowiedzial.

w Krakowie, ul. Smocza 10 ogłasza

BILANS ZA ROK 1931

zatwierdzony na Walnem Zgromadzeniu z dnia 29 maja 1932 r. Stan czynny: 1) Gotówka i lokata zł. 34.189,65, 2) Nieruchomości (grunty i budynki) zł. 845.491,97, 3) Ruchomości zł. 1.728,86, 4) Zaległe czynsze zł. 12.199,30, 5) Różni i przechodni zł. 17.635,11, razem zł. 911.244,89. Stan bierny: 1) Udziały zł. 93.620,97, 2) Fundusz społeczny zł. 70.973,95, 3) Inne fundusze rezerwowe zł. 131.904,89, 4) Dług hipoteczne i wekslowe zł. 566.767,01, 5) Inni wierzyciele zł. 32.925,19, 6) Przechodni zł. 7.203,71, Nadwyżka za r. 1931 zł. 7.849,17, razem zł. 911.244,89.

Liny, sznury, postronki, taśmy, słatki, pasy młyńskie, szpagaty, przybory gimnast., szczołki, wycieraczki itp.

poleca firma

MARJA SPYTKOWSKA

(dawniej J. Wałkowiński)

Kraków, Plac Marjański L. 7.

LANCKORONA

na linii kolej. Kraków-Zakopane, stacja Kalwarja, nowo wybudowana willa „GRAŻYNA“, w najpiękniejszej okolicy, tuż pod lasem, przyjmuje letników na cały sezon z całym utrzymaniem. Słoneczne pokoje z balkonami. Kuchnia domowa. Ceny niskie. Dogodna komunikacja, pół godziny wygodną szosą pieszo z Kalwarji.

Żylaki i Hemoroidy

oraz ich bezoperacyjne leczenie napisał

Dr med. J. Kost

B. asystent Prof. Josepha w Berlinie. Wydanie III.

Skład główny: Gebethner i Wolff, Kraków. Cena 2 z

Odjazdy pociągów z Krakowa.

(OD 22 MAJA 1932)

NA WSCHÓD DO:

P Lwowa — Bukaresztu	1.00
P Krynicy — N. Zagórza	3.20
P Zakopanego i Rabki Zar.	3.30
O Niepołomic	4.30
O Oświęcima przez Skawinę	5.20
M Wieliczki Rynku	6.32
O Wadowie	7.15
M Kocmyrzowa	7.30
O Lwowa — Krynicy	7.50
M Wieliczki Rynku	8.28
P Lwowa — Krynicy — Truskawca przez Lwów (Bukareszt)	8.45
P Zakopanego — Rabki Zar.	8.55
O Chabówki	9.40
O Zakopanego — N. Sącza przez Suchą	10.05
M Wieliczki Rynku	10.20
M Kocmyrzowa	10.25
M Wieliczki Rynku	11.49
P Lwowa — Bukaresztu	12.10
O Lwowa — Krynicy — N. Zagórza	12.15
M Wieliczki Rynku	12.55
O Oświęcima przez Skawinę	13.25
O Wieliczki	13.40
O Kocmyrzowa	13.55
O Niepołomic	14.10
O Tarnowa	14.20

O Wadowie	14.40
M Wieliczki Rynku	15.05
O Chabówki	15.10
O Przemyśla — Krynicy — N. Sącza — N. Zagórza	15.25
O Zakopanego — N. Sącza przez Suchą	15.45
O Tarnowa	16.30
O Wieliczki	16.40
O Kocmyrzowa	16.45
O0 Zwardonia — Żywca — Suchy	17.55
M Wieliczki Rynku	18.10
O N. Sącza przez Stróżę — Tarnów	18.20
P Lwowa — Bukaresztu	19.03
O Zakopanego	19.15
M Wieliczki Rynku	19.30
O Bochni	19.35
O Wieliczki	19.50
M Kocmyrzowa	20.00
O Suchy	20.15
O Łukowa — Lublina — Dębicy	20.45
M Wieliczki Rynku	22.00
O Kocmyrzowa (na razie nie kursuje)	22.40
M Wieliczki Rynku	23.25
O Lwowa — Krynicy — Stryja	23.45
O Zakopanego	23.55

NA ZACHÓD DO:

P Zebrzydowic — Wiednia — Pilzna	2.12
P Warszawy	2.20

O Zebrzydowic	4.30
P Katowic — Berlina — Poznań	6.15
O Katowic	6.55
O Zebrzydowic	7.15
O Żywca przez Dziedzice	9.15
O Warszawy	10.30
O Katowic — Poznań — Gdyni — Helu	11.05
P Zebrzydowic — Wiednia — Pragi — Split	11.35
O Katowic	12.50
O Zebrzydowic	14.00
P Warszawy	14.50
O Katowic	16.30
O Żywca — Cieszyna — Bielska — Wisły	17.20
P Warszawy	17.52
P Katowic — Berlina	18.10
O Chrzanowa	19.20
O Warszawy	20.30
P Zebrzydowic — Cieszyna — Wiednia — Pragi	21.10
O Katowic — Oświęcima	21.20
P Gdyni — Poznań — Katowic	23.00
O Warszawy przez Dęblin (Częstochowę) Łódź Fabr.	23.30
m Częstochowy	23.59

Objaśnienie znaków:

P — pociąg pospieszny, O — osobowy, M — motorowy, m — mieszany.